

«Տեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային
ստանդարտներին համապատասխան՝
Ֆինանսական հաշվետվություններ և անկախ
աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Բովանդակություն

ԱՆԿԱՆ ԱՌԻԴՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1	Ընդհանուր տեղեկություններ «Ցեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ-ի և նրա գործունեության մասին	5
2	Ընկերության գործառնական միջավայրը	5
3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ	6
4	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ	14
5	Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին	16
6	Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	17
7	Հիմնական միջոցներ	23
8	Պաշարներ	24
9	Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	24
10	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	25
11	Կանոնադրական կապիտալ	26
12	Փոխառություններ	26
13	Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	27
14	Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ	27
15	Վաճառքի ինքնարժեք	28
16	Վաճառքի և իրացման ծախսեր	28
17	Ընդհանուր և վարչական ծախսեր	28
18	Այլ գործառնական եկամուտ և ծախսեր	29
19	Շահութահարկ	29
20	Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	31
21	Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում	31
22	Կապիտալի կառավարում	35
23	Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը	36
24	Ֆինանսական գործիքների ներկայացումն ըստ չափման կատեգորիաների	36
25	Փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդներ և գործարքներ	37
26	Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	38

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ Բաժնետիրոջը

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ ֆինանսական վիճակն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև Ընկերության նույն ամսաթվին ավարտված տարվա՝ ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Աուդիտի առարկան

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն՝ առ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, և
- ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունն և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք կարծում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻՄ Վարքագիր») սկզբունքների: Մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՍԻՄ Վարքագրին համապատասխան:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հնկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հնկերությունը լուծարելու կամ Հնկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հնկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, սիտուամսավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացում կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Շնկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեկավարի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Շնկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորվել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ Շնկերությունը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները և այն, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են հիմնական գործարքներն ու ղեկավարն այնպես, որ ապահովվում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հարորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ավետիսյ Բուսանով
Տուրեն

PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

18 մարտի 2022թ.

Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

«Ցեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	7	1,248,896	1,534,423
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		38,774	-
Ոչ նյութական ակտիվներ		5,545	21,480
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով կանխավճարներ		15,533	47,968
Հետաձգված հարկային ակտիվ	19	217,844	164,906
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,526,592	1,768,777
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	2,177,624	1,595,582
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	9	995,390	799,933
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	113,180	3,189
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		3,286,194	2,398,704
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		4,812,786	4,167,481
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Կանոնադրական կապիտալ	11	1,525,190	1,525,190
Չբաշխված շահույթ		1,562,693	930,537
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		3,087,883	2,455,727
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարձակալական պարտավորություն		30,107	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13	1,754	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		31,861	-
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Փոխառություններ	12	542,162	896,282
Վարձակալական պարտավորություն		1,813	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	13	956,997	676,037
Շահութահարկի գծով ընթացիկ պարտավորություն		192,070	139,435
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		1,693,042	1,711,754
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		1,724,903	1,711,754
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		4,812,786	4,167,481

Հաստատվել է հրապարակման և ստորագրվել է 2022թ. մարտի 18-ին:

 Կահան Խոջաբախյան
 Գլխավոր տնօրեն

 Աննա Խաչատրյան
 Գլխավոր հաշվապահ

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազ. ԳԳ դրամ	ԾԱԹԳ.	2021թ.	2020թ.
Հասույթ	14	13,269,464	11,904,800
Վաճառքի ինքնաթոշակ	15	(10,298,247)	(9,531,762)
Համախառն շահույթ		2,971,217	2,373,038
Այլ գործառնական եկամուտ	18	195,138	29,547
Դեբիտորական պարտքի ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի վերականգնում		30,565	-
Վաճառքի և իրացման ծախսեր	16	(747,386)	(569,968)
Ընդհանուր և վարչական ծախսեր	17	(415,689)	(358,564)
Այլ գործառնական ծախսեր	18	(28,501)	(87,099)
Գործառնական շահույթ		2,005,344	1,386,954
Ֆինանսական եկամուտ		229	3,466
Տոկոսային ծախս		(119,788)	(200,621)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		1,885,785	1,189,799
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(323,092)	(259,262)
ՏԱՐՎԱ ԾԱԳՈՒՑԹ		1,562,693	930,537
ԸՆԴԱՍԵՆԸ ՏԱՐՎԱ ՀԱՍՆՊԱՐԹԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԷ		1,562,693	930,537

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2020թ.		1,525,190	376,168	1,901,358
Տարվա շահույթ		-	930,537	930,537
Ընդամենը 2020թ. համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	930,537	930,537
Հայտարարված շահաբաժիններ	11	-	(376,168)	(376,168)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.		1,525,190	930,537	2,455,727
Տարվա շահույթ		-	1,562,693	1,562,693
Ընդամենը 2021թ. համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	1,562,693	1,562,693
Հայտարարված շահաբաժիններ	11	-	(930,537)	(930,537)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.		1,525,190	1,562,693	3,087,883

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազ. ՀՀ դրամ	ԾԱԶԳ.	2021թ.	2020թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Ստացված դրամական միջոցներ			
Դրամական միջոցների մուտքեր հաճախորդներից		15,665,848	14,032,994
Դրամական միջոցների մուտքեր այլ դերհոտորներից		12,882	35,293
Վճարված դրամական միջոցներ			
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ		(10,436,300)	(9,324,005)
Այլ կրեդիտորներին վճարված դրամական միջոցներ		(16,172)	(578,726)
Աշխատակիցներին և նրանց անունից վճարված դրամական միջոցներ		(1,598,240)	(1,021,637)
Շահութահարկից բացի, այլ հարկեր		(2,018,364)	(1,594,524)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ			
		1,609,654	1,549,395
Վճարված շահութահարկ			
Վճարված տոկոսներ		(175,982)	(124,878)
		(117,064)	(201,489)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ			
		1,316,608	1,223,028
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում			
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		(78,218)	(71,301)
		133,296	-
Ներդրումային գործունեությունից ստացված /(գործունեությամբ օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ			
		55,078	(71,301)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Մուտքեր վարկերից և փոխառություններից			
Վարկերի և փոխառությունների մարում		12,979,194	9,391,311
Վճարված շահաբաժիններ, հարկերից զուտ	11	(13,333,272)	(10,193,290)
		(884,010)	(357,360)
Ֆինանսական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ			
		(1,238,088)	(1,159,339)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա			
		(23,607)	4,989
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբին			
	10	3,189	5,812
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջին			
	10	113,180	3,189

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

1 Ընդհանուր տեղեկություններ «Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ-ի և նրա գործունեության մասին

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն, «Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») համար:

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2005թ. հունիսի 23-ին, և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունը սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն է՝ սահմանափակված իր բաժնետոմսերով, և ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության անմիջական մայր ընկերությունը Zeppelin International AG holding-ն էր, իսկ վերջնական մայր ընկերությունը՝ Zeppelin GmbH-ն: Վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում Ֆրիդրիխշաֆեն քաղաքը:

Հիմնական գործունեությունը. Ընկերության հիմնական բիզնես գործունեությունը շինարարական և գյուղատնտեսական մեքենաների և սարքավորումների, բեռնամբարձիչների, էքսկավատորների, բեռնատարների, գնեռատորների, պահեստամասերի արտադրությունն է, և հարակից ծառայությունների մատուցումը: Ընկերության գործունեության իրականացման հիմնական վայրն է Հայաստանի Հանրապետության Արմավյան քաղաքը:

Իրավաբանական հասցեն և գործունեության վայրը. Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ 2 Արտադրական թաղամաս, 4րդ մասնաշենք, Արմավյան, 2201, Հայաստանի Հանրապետություն:

2 Ընկերության գործառնական միջավայրը

Հայաստանի Հանրապետություն. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը ցուցաբերում է զարգացող շուկաներին բնորոշ որոշակի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական դաշտը շարունակում է զարգանալ և ենթարկվել հաճախակի փոփոխությունների, ինչպես նաև կարող է ունենալ տարաբնույթ մեկնաբանումների (Ծանոթագրություն 20): Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա եական ազդեցություն ունի Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, և Ռուսաստանի Դաշնությունից դեպի Հայաստանի Հանրապետություն տեղի են ունենում դրամական միջոցների զգալի հոսքեր: Հետևաբար, տարածաշրջանում պահպանվող քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը և Ռուսաստանի Դաշնության առջև ծառայած այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական և կորպորատիվ ոլորտների վրա:

COVID-19. 2020թ. մարտին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը COVID-19-ի բռնկումը որակեց որպես համաշխարհային համավարակ: Ի պատասխան համավարակի՝ Հայաստանի իշխանությունների կողմից ձեռնարկվել են COVID-19-ի տարածման և ազդեցությանը զսպման ուղղված մի շարք միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ ճանապարհորդության արգելքները և սահմանափակումները, կարանտինները, ինքնամեկուսացումը, գործարար գործունեության սահմանափակումները, ընդհուպ ձեռնարկությունների փակումը: Վերոնշյալ միջոցներից մի քանիսը հետագայում մեղմացվել են, սակայն 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարակի համաշխարհային մակարդակը մնում է բարձր, պատվաստումների մակարդակը համեմատաբար ցածր է, և կա ռիսկ, որ Հայաստանի իշխանությունները լրացուցիչ սահմանափակումներ կկիրառեն հետագա ժամանակաշրջաններում, այդ թվում՝ պայմանավորված. վիրուսի նոր տարբերակների ի հայտ գալով:

2021թ. Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել է համավարակի հաղթահարման դրական դինամիկա. Նման դինամիկայի համար նաև նպաստավոր են եղել համաշխարհային տնտեսության վերականգնումը և համաշխարհային ապրանքային շուկաներում գների բարձրացումը: Այդուհանդերձ, Հայաստանում և գլոբալ որոշ շուկաներում գների բարձրացումը նաև նպաստում են Հայաստանում գնաճին: Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկած միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

2 Ընկերության գործառնական միջավայրը (շարունակություն)

Ակնկալվող պարտքային կորուստներ. Ընկերության վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և համանման ակտիվների ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով Ընկերությունը օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում է անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են եապես տարբերվել կանխատեսումներից: Ծանոթագրությունը 9-ը առավել մանրամասն տեղեկատվություն է տրամադրում այն մասին, թե ինչպես է Ընկերությունը իր կանխատեսումային տեղեկատվությունը ներառել ԱՊԿ մոդելներում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ

Պատրաստման հիմունքները. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան, սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք սկզբնական ճանաչման պահին ճանաչվել են իրական արժեքով: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև:

Արտարժույթի փոխարկում. Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Ընկերության հիմնական գործունեության իրականացման տնտեսական միջավայրի արժույթն է: Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը և Ընկերության հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը:

Դրամական ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ՀՀ ԿԲ») պաշտոնական փոխարժեքով:

Գործարքների վճարումները կատարելու և դրամական ակտիվները և պարտավորությունները ՀՀ ԿԲ տարեվերջի պաշտոնական փոխարժեքով Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի փոխարկելու արդյունքում ստացված՝ արտարժույթի փոխարկումից եկամուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտի/վնասի գծով՝ վարկերի և փոխառությունների մնացորդների դեպքում, և այլ գործառնական եկամուտ/ծախս՝ այլ մնացորդների դեպքում:

Տարեվերջի փոխարժեքով փոխարկումը չի կիրառվում ոչ դրամական հոդվածների նկատմամբ, որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված մնացորդների փոխարկման համար օգտագործվող հիմնական փոխարժեքներն են՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 480.14 ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 522.59 ՀՀ դրամ), 1 եվրո = 542.61 ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 1 եվրո = 641.11 ՀՀ դրամ), 1 ռուսական ռուբլի = 6.42 ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 1 ռուսական ռուբլի = 7.02 ՀՀ դրամ):

Հիմնական միջոցներ. Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման պահուստը, եթե վերջինս պահանջվում է:

Վերանորոգման և պահպանման գծով ընթացիկ ծախսումները ծախսագրվում են, երբ դրանք տեղի են ունենում: Հիմնական միջոցների միավորների խոշոր հիմնամասերի կամ բաղադրիչների փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են, եթե Ընկերությունը վստահ է, որ ակտիվի օգտագործումից ապագա տնտեսական օգուտները կգերազանցեն սկզբնական կատարողական ցուցանիշներին՝ փոխարինվող մասերը շահագործումից դուրս բերմանը զուգընթաց: Հիմնանորոգման արժեքը ամորտիզացվում է համապատասխան հիմնական միջոցների մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ղեկավարությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է հիմնական միջոցների արժեզրկման հատկանիշ: Եթե որևէ նման հատկանիշ գոյություն ունի, ղեկավարությունը գնահատում է փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես հետևյալ երկու արժեքներից առավելագույնը. իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեք:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև հատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում: Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվի համար ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է (անհրաժեշտության դեպքում), եթե տեղի են ունեցել գնահատումներում փոփոխություններ, որոնք կիրառվել են՝ որոշելու համար ակտիվի օգտագործման արժեքը կամ իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Հիմնական միջոցների օտարումից շահույթը կամ վնասը որոշվում է որպես դրանց իրացումից ստացված հասույթի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում:

Մաշվածություն. Հողի և անավարտ շինարարության համար մաշվածություն չի հաշվարկվում: Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդի կիրառմամբ՝ բաշխելով դրանց սկզբնական արժեքը մինչև մնացորդային արժեքը՝ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

	<u>Օգտակար ծառայություն՝ արտահայտված տարիներով</u>
Շենքեր	10-40
Մեքենա-սարքավորումներ	2-25
Փոխադրամիջոցներ	2-8
Վարձակալվող գույքի բարելավումներ	Վարձակալության ժամկետի և ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի միջև նվազագույնը

Ակտիվի մնացորդային արժեքն այն գնահատված գումարն է, որը Շնկերությունը ներկա պահին կստանար ակտիվի օտարումից՝ հանած օտարման գնահատված ծախսումները, եթե ակտիվն արդեն լիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում ակնկալվող տարիքի և վիճակի: Ակտիվների մնացորդային արժեքները և օգտակար ծառայության ժամկետները վերանայվում և անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ոչ նյութական ակտիվներ. Ընկերության ոչ նյութական ակտիվներն ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայություն և հիմնականում ներառում են կապիտալացված համակարգչային ծրագրակազմ:

Ձեռք բերված համակարգչային ծրագրակազմի լիցենզիաները կապիտալացվում են՝ հիմք ընդունելով դրանց ձեռքբերման և օգտագործման համար կատարված ծախսերը: Համակարգչային ծրագրակազմի հետ կապված բոլոր մյուս ծախսերը, օրինակ. սպասարկման, ծախսագրվում են այն ժամանակ, երբ դրանք առաջանում են:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ այդ ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում:

	<u>Օգտակար ծառայություն՝ արտահայտված տարիներով</u>
Ծրագրակազմի լիցենզիաներ	3-8

Վարձակալող ակտիվների վրա կատարվող բարելավումներ: Վարձակալող ակտիվների վրա կատարվող բարելավումները վարձակալված ակտիվների վրա կատարվող կապիտալացվող բարելավումներն են: Այդ ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է հետևյալ մեծություններից նվազագույնով՝ օգտակար ծառայության ժամկետ և հիմքում ընկած վարձակալության ժամկետ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ղեկավարությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հայտանիշ: Նման հայտանիշի առկայության դեպքում ղեկավարությունը գնահատում է փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես ակտիվի իրական արժեք՝ հանած օտարման ծախսումները կամ օգտագործման արժեք՝ կախված նրանից, թե նշված արժեքներից որն է ավելի մեծ: Հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում: Ակտիվի համար նախորդ տարիներին ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է ըստ անհրաժեշտության, եթե տեղի է ունեցել փոփոխություն ակտիվների օգտագործման արժեքը որոշելու համար օգտագործված գնահատումներում, կամ իրական արժեքում՝ հանած վաճառքի ծախսերը:

3	Հաշվապահական	հաշվառման	քաղաքականության	հիմնական	դրույթներ
	(շարունակություն)				

Արժեզրկման գնահատման նպատակով ակտիվները խմբավորվում են նվազագույն որոշելի մակարդակում, որի համար հնարավոր է տարանջատել մնացած խմբերից մեծապես անկախ դրամական ներհույսերը (դրամաստեղծ միավորներ): Ոչ ֆինանսական ակտիվների նախորդող արժեզրկումը (բացառությամբ գույքի) հնարավոր վերականգնման նպատակով վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆինանսական գործիքներ. հիմնական չափման մոտեցումները: Իրական արժեքը այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության դիմաց, շուկայի մասնակիցների միջև բնականոն գործարքի արդյունքում: Իրական արժեքի ամենաարժանահավատ վկայություն է հանդիսանում ակտիվ շուկայում գնանշվող գինը: Ակտիվ շուկան այն շուկան է, որում շարունակական հիմունքով տեղի են ունենում ակտիվի կամ պարտավորության հետ կապված գործարքները՝ անհրաժեշտ գնային տեղեկատվություն ապահովելու համար բավարար հաճախականությամբ և ծավալով:

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափվում է որպես առանձին ակտիվի կամ պարտավորության գնանշվող շուկայական գնի և ՇՆԿերության կողմից պահվող գործիքների քանակության արտադրյալ: Նշվածը տեղի է ունենում նույնիսկ այն դեպքում, երբ շուկայի սովորական օրական առքուվաճառքի ծավալը բավարար չէ այդ քանակությունը կլանելու համար, և մեկ գործարքում դիրքը վաճառելու հայտի ներկայացումը կարող է ազդել գնանշվող գնի վրա:

Գնահատման մեթոդները, ինչպիսիք են զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները կամ վերջերս կատարված «պարզած ձեռքի հեռավորության գործարքները» կամ ներդրման օբյեկտ հանդիսացող կազմակերպությունների ֆինանսական տվյալների ստացման վրա հիմնված մոդելները, օգտագործվում են՝ որոշելու այն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը, որոնց համար արտաքին շուկայական գնանշման տեղեկատվությունը հասանելի չէ: Իրական արժեքի գնահատումների վերլուծությունը կատարվում է ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի հետևյալ կերպ՝ (i) մակարդակ 1՝ չափումներ ակտիվ շուկայում նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշվող գներով (չճշգրտվող), (ii) մակարդակ 2՝ չափման գնահատման մեթոդներ, որոնցում ակտիվի կամ պարտավորության համար բոլոր էական ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն (գներ) կամ անուղղակիորեն (գների հիման վրա ստացված) դիտելի են, (iii) մակարդակ 3՝ գնահատումներ, որոնք հիմնված չեն բացառապես շուկայի դիտելի տվյալների վրա (այն է՝ գնահատման համար անհրաժեշտ են նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ): Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոխանցումները համարվում են տեղի ունեցած հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Գործարքի հետ կապված ծախսումները լրացուցիչ ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական գործիքի ձեռքբերմանը, թողարկմանը կամ օտարմանը: Լրացուցիչ ծախսումն այն ծախսումն է, որը կազմակերպությունը չէր կրի, եթե գործարքը տեղի չունենար: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են գործակալներին (ներառյալ՝ որպես վաճառքի գործակալ հանդես եկող աշխատակիցներին), խորհրդատուներին, միջնորդներին, դիլերներին վճարված միջնորդավճարները և կոմիսիոն վճարները, կարգավորող մարմինների և արժեթղթերի փոխանակման գործակալությունների կողմից գանձումները, սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ կապված հարկերը և վճարները: Գործարքի հետ կապված ծախսումները չեն ներառում պարտատուների հավելավճարները և զեղչերը, ֆինանսական ծախսերը, ներքին վարչական կամ պահպանման ծախսերը:

Ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական գործիքը գնահատվել է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած հաշվեգրված տոկոսները և ֆինանսական ակտիվների համար՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ցանկացած նվազեցում: Հաշվեգրված տոկոսները ներառում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ գործարքի հետ կապված հետաձգված ծախսումների և հավելավճարի կամ զեղչի ամորտիզացիան՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսարդյույթի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսային եկամուտը և հաշվեգրված տոկոսային ծախսը, ներառյալ հաշվեգրված արժեկտրոնը և ամորտիզացված զեղչը կամ հավելավճարը (ներառյալ՝ առաջացման պահին հետաձգված վճարները, եթե կան այդպիսիք) առանձին չեն ներկայացվում և ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության համապատասխան հոդվածի հաշվեկշռային արժեքում:

3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)
----------	--

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի կամ տոկոսային ծախսի բաշխման այնպիսի մեթոդ է, որը հանգեցնում է հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ կիրառվող հաստատուն պարբերական տոկոսադրույքի (արդյունավետ տոկոսադրույք): Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ համապատասխան դեպքերում ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները (չներառելով ապագա պարտքային կորուստները) գեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական գործիքի գույն հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը գեղչում է փոփոխական տոկոսադրույք ունեցող գործիքների դրամական միջոցների հոսքերը մինչև հաջորդ տոկոսադրույքի վերագնանշման ամսաթիվը, բացառությամբ այն պարզեցված կամ գեղչի, որն արտացոլում է գործիքում սահմանված լողացող տոկոսադրույքի կամ շուկայական դրույքներով չսահմանված այլ փոփոխականների նկատմամբ վարկային սփրեղը: Այդպիսի պարզեցվածարժեքները կամ գեղչերն ամորտիզացվում են գործիքի ողջ գործողության ակնկալվող ժամանակահատվածի ընթացքում: Ներկա արժեքի հաշվարկումը ներառում է պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր վճարները, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասն են կազմում: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման ժամանակ ակտիվների համար արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով պարտքային ռիսկը, այսինքն. հաշվարկվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ ակնկալվող դրամական հոսքերի հիման վրա, և ոչ թե պայմանագրային դրամական հոսքերի հիման վրա:

Ֆինանսական գործիքներ. սկզբնական ճանաչում. իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Բոլոր մնացած ֆինանսական գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ճշգրտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի լավագույն վկայությունն է գործարքի գինը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ շահույթ կամ վնաս ճանաչվում է միայն այն ժամանակ, երբ կա իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերություն, որը կարող է ապացուցվել միևնույն գործիքում դիտելի ընթացիկ շուկայական այլ գործարքներով կամ գնահատման մեթոդով, որի ելակետային տվյալները ներառում են միայն դիտելի շուկայական տվյալները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներում ներդրումների գծով ճանաչվում է ակնկալվող պարտքային կորուստ անմիջապես հանգեցնելով հաշվապահական վնասի:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Գնահատման կատեգորիաները: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգելիս Ընկերությունը կիրառում է չափման հետևյալ կատեգորիաները՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:

Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը կախված է (i) ակտիվների համապատասխան պորտֆելի կառավարման համար նախատեսված ընկերության բիզնես մոդելից և (ii) ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագրից:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Բիզնես մոդել: Բիզնես մոդելն արտացոլում է այն մեթոդը, որի միջոցով Ընկերությունը կառավարում է իր ակտիվները՝ դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով. արդյո՞ք Ընկերության նպատակն է՝ (i) ակտիվներից հավաքագրել բացառապես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով»), թե (ii) ակտիվներից հավաքագրել և՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը, և՛ ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի նպատակով»), կամ, եթե (i) կամ (ii) պարբերությունները կիրառելի չեն, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են «այլ» բիզնես մոդելի և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

«Յեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

3	Հաշվապահական (շարունակություն)	հաշվառման	քաղաքականության	հիմնական	դրույթներ
---	--------------------------------	-----------	-----------------	----------	-----------

Քիզնես մոդելը որոշվում է ակտիվների խմբի համար (պորտֆելի մակարդակով), հիմնվելով այն գործողությունների բոլոր պատշաճ ապացույցների վրա, որոնք Շնկերությունը մտադիր է իրականացնել գնահատման ամսաթվի դրությամբ առկա պորտֆելի համար սահմանված նպատակին հասնելու համար: Քիզնես մոդելի որոշման համար Շնկերության կողմից հաշվի առնվող գործոնները ներառում են՝ պորտֆելի նպատակը և կազմը, համապատասխան ակտիվների գծով դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման, ռիսկերի գնահատման և կառավարման նախկին փորձը:

Ֆինանսական ակտիվներ. վերադասակարգում: Ֆինանսական գործիքները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, եթե ընդհանուր առմամբ փոփոխվում է տվյալ պորտֆելի կառավարման քիզնես մոդելը: Վերադասակարգումն իրականացվում է առաջընթաց կերպով՝ քիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում. ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստ. Շնկերությունը կանխատեսումային հիմունքով գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների, ինչպես նաև վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի գծով հնարավոր ակնկալվող պարտքային կորուստները: Շնկերությունը գնահատում է պարտքային գործիքների հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստը և ճանաչում է կորուստի պահուստը հաշվետու յուրաքանչյուր ամսաթվի դրությամբ: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատումը արտացոլում է. i) անաչառ և հավանականությամբ կշռված գումարը, որը որոշվում է հնարավոր արդյունքների տիրույթի գնահատման միջոցով. (ii) փողի արժեքը ժամանակի մեջ, և (iii) անցյալ իրադարձությունների, ընթացիկ պայմանների և կանխատեսվող ապագա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ ողջ հիմնավոր և հավաստի տեղեկությունները, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի են առանց անհարկի միջոցների և ռեսուրսների ծախսման:

Շնկերությունը կիրառում է պարզեցված մոտեցումը (այսինքն՝ պահուստների մատրիցան)՝ իր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի տևողության ընթացքում ԱՊԿ-ն հաշվարկելու համար: Պահուստների մատրիցը հիմնված է առևտրային դեբիտորական պարտքերի տևողության ընթացքում պարտքային կորուստների պատմական փորձի վրա և ճշգրտված է հեռանկարային գնահատումների հիման վրա: Հեռանկարային գնահատումները ներառում են մակրոտնտեսական գործոններ, ինչպիսիք են ՀՆԱ-ն և գործազրկության մակարդակը, ինչպես նաև հաճախորդների գծով հեռանկարային պարտքային ռիսկերի վերլուծությունները: Ձևավորվում են ռիսկերի կատեգորիաներ և նշանակվում են արժեզրկման տարբեր դրույթաչափեր: Բացի այդ, ԱՆ կատեգորիայի բոլոր ֆինանսական ակտիվները ստուգվում են արժեզրկման առանձին հայտանիշների տեսանկյունից՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են համարվում, եթե ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների արդյունքում առկա է օբյեկտիվ վկայություն, որ կանխատեսվող ապագա դրամական հոսքերը բացասական փոփոխության են ենթարկվել:

Արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշ կարող են հանդիսանալ տարբեր փաստեր, ինչպիսիք են՝ որոշակի ժամանակահատվածում վճարման ուշացումը, հարկադիր կատարման միջոցառումների նախաձեռնումը, անխուսափելի սնանկությունը կամ չափազանց մեծ պարտավորությունների կուտակումը, սնանկության վարույթի դիմումը կամ մեկնարկումը, կամ վերակազմավորման միջոցառումների ծախսողումը:

Այլ ֆինանսական ակտիվների դեպքում Շնկերությունը կիրառում է վարկային ռիսկի մոդելի զգալի աճ: Արժեզրկումից կորուստները ներկայացված են շահույթի կամ վնասի հաշվետվության այլ գործառնական ծախսերի տողում:

Ֆինանսական ակտիվներ. դուրսգրում. Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Շնկերությունը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Շնկերությունը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Շնկերությունը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

3	Հաշվապահական (շարունակություն)	հաշվառման	քաղաքականության	հիմնական	դրույթներ
---	-----------------------------------	-----------	-----------------	----------	-----------

Ֆինանսական ակտիվներ. ապաճանաչում. Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ. չափման կատեգորիաները. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորություններ. ապաճանաչում. Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են դրանց մարման պարագայում (այսինքն, երբ պարտավորությունը կատարվում է, կամ պայմանագրով նշված պարտավորությունը դադարում է կամ սպառվում է դրա իրականացման ժամկետը):

Ֆինանսական գործիքներ. հաշվանցում. Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են և զուտ գումարը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, երբ առկա է ճանաչված գումարները հաշվանցելու համար իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և կա մտադրություն կամ մարելու գույտ արժեքը, կամ էլ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը: Դիտարկվող հաշվանցման իրավունքը (ա) չպետք է կախված լինի ապագա իրադարձությունից և (բ) պետք է իրավաբանական ուժ ունենա բոլոր հետևյալ հանգամանքներում՝ (i) բնականոն գործունեության ընթացքում, (ii) դեֆոլտի դեպքում և (iii) անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են առձեռն դրամական միջոցները, բանկերում պահվող ցպահանջ ավանդները և այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելիություն ունեցող ներդրումները՝ երեք ամիս կամ դրանից պակաս սկզբնական մարման ժամկետով: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Հաճախորդներից ստացված կանխիկ մուտքերը և մատակարարներին կանխիկ վճարումները հաշվառվում են՝ համապատասխան ավելացված արժեքի հարկերը ներառյալ:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր Առևտրային դեբիտորական պարտքերի հետագա չափումը իրականացվում է ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը հաշվեգրվում են, երբ գործընկերը կատարում է պայմանագրով նախատեսված իր պարտավորությունները, և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Կանխավճարներ. Կանխավճարները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեքը կման համար պահուստը: Կանխավճարները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ, երբ կանխավճարին վերաբերող պայմաններն ու ծառայություններն ակնկալվում է ստանալ մեկ տարի հետո կամ երբ կանխավճարը վերաբերում է այնպիսի ակտիվի, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ կդասակարգվի որպես ոչ ընթացիկ: Ակտիվներ ձեռք բերելու գծով կանխավճարները փոխանցվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ Ընկերությունը ստանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողություն և հավանական է, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այլ կանխավճարները ծախսագրվում են շահույթի կամ վնասի կազմում, երբ կանխավճարի հետ կապված ապրանքը կամ ծառայությունը ստացվում է: Եթե կա այնպիսի հայտանիշ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվի, ապա կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար դուրս է գրվում և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում:

«Ցեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Փոխառություններ. Փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով հաշվեգրված ծախսերը, և հետագայում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Շահութահարկ. Շահութահարկը ներկայացվում է ֆինանսական հաշվետվություններում համաձայն օրենսդրության, որն, ըստ եռթյալի, գործում է կամ ուժի մեջ է մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից և ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում:

Ընթացիկ հարկն այն գումարն է, որը ենթակա է վճարման կամ հարկային մարմիններից փոխհատուցման, և վերաբերում է ընթացիկ կամ նախորդ ժամանակաշրջանների հարկվող շահույթներին կամ վնասներին: Հարկերը, բացառությամբ շահութահարկի, ճանաչվում են գործառնական ծախսերում:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը հետագա տարիներին փոխանցվող հարկային վնասի և ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առկա են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և հարկային նպատակով օգտագործվող արժեքները համեմատելիս:

Համաձայն սկզբնական ճանաչման վերաբերյալ բացառության, հետաձգված հարկը չի գրանցվում այն ժամանակավոր տարբերությունների դեպքում, երբ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը կատարվում է այնպիսի գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որը սկզբնապես գրանցվելիս, ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական, և ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային մնացորդները չափվում են՝ կիրառելով հարկային դրույթները, որոնք, ըստ եռթյալի, գործում են կամ ուժի մեջ են մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և որոնք ակնկալվում է կիրառել այն ժամանակահատվածներում, երբ ժամանակավոր տարբերությունները հակադարձվեն կամ նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասն օգտագործվի:

Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասի մասով հետաձգված հարկային ակտիվը գրանցվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցումները:

Ավելացված արժեքի հարկ. Վաճառքին վերաբերող ԱԱՀ գումարները ենթակա են վճարման հարկային մարմիններին՝ հաճախորդներին ապրանքները կամ ծառայությունները տրամադրելու պահին: Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերմանը վերաբերող ԱԱՀ-ը սովորաբար հաշվանցվում է վաճառքին վերաբերող ԱԱՀ-ի դիմաց, ԱԱՀ-ի հարկային հաշիվը ստանալուց հետո:

Հարկային մարմինները թույլատրում են ԱԱՀ-ը հաշվարկել գուտ հիմունքով: Վաճառքին և գնումներին վերաբերող ԱԱՀ-ի գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են համախառն հիմունքով և առանձին բացահայտվում են որպես ակտիվ և պարտավորություն: Դեբիտորական պարտքի արժեգրվման պահուստ ձևավորված լինելու դեպքում, արժեգրվումից կորուստը արտացոլվում է դեբիտորական պարտքի համախառն գումարի չափով, ներառյալ ԱԱՀ:

Անորոշ հարկային դիրքեր. Ընկերության անորոշ հարկային դիրքերը գնահատվում են ղեկավարության կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Շահութահարկի դիրքերի գծով ներկայացվող պարտավորությունները հաշվառվում են այն դեպքերում, երբ ղեկավարությունը համարում է, որ լրացուցիչ հարկային պարտավորությունների առաջացման հավանականությունը՝ հարկային մարմինների կողմից Ընկերության հարկային դիրքի վիճարկման պարագայում, ավելի բարձր է, քան դրանց բացակայության հավանականությունը: Նման գնահատման համար հիմք են ընդունվում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ըստ եռթյալի գործող հարկային օրենքների և համապատասխան իրավական ակտերի մեկնաբանությունները, ինչպես նաև համանման հարցերի շուրջ հայտնի դատական ակտերը կամ այլ որոշումները: Տուգանքների, տույժերի և հարկերի, բացառությամբ շահութահարկի, գծով պարտավորությունները ճանաչվում են ղեկավարության կողմից՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պարտավորությունների մարման համար պահանջվող ծախսերի լավագույն գնահատականը:

Պաշարներ. Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների՝ արտադրության նպատակով բացթողման և այլ դուրսգրման դեպքում, դրանց չափումը կատարվում է «առաջինը մուտք, առաջինը ելք» սկզբունքով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)
----------	--

Կանոնադրական կապիտալ. Սեփականատերերի կողմից վճարված փայերը դասակարգվում են որպես կանոնադրական կապիտալ: Լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են նոր բաժնեմասերի թողարկմանը, սեփական կապիտալում ցույց են տրվում որպես ստացված մուտքերից նվազեցում՝ հարկումից հետո:

Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստ: Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստները անորոշ ժամկետով կամ գումարով ոչ ֆինանսական պարտավորություններ են: Դրանք հաշվեգրվում են այն ժամանակ, երբ անցյալ դեպքերի արդյունքում ընկերությունը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, և հավանական է, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող ռեսուրսների արտահոսք, և պարտավորությունը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Պահուստները չափվում են պարտավորության մարման համար ակնկալվող անհրաժեշտ ծախսերի ներկա արժեքով, օգտագործելով մինչև հարկումը դրույքաչափը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը: Ժամանակի ընթացքում պահուստի աճը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս:

Հասույթի ճանաչում. Հասույթը ընկերության բնականոն գործունեության ընթացքում առաջացած եկամուտն է: Հասույթը ճանաչվում է գործարքի գնի չափով: Գործարքի գինն իրենից ներկայացնում է հատուցում, որի իրավունքը ընկերությունը ակնկալում է ստանալ խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների նկատմամբ վերահսկողությունը հաճախորդին փոխանցելու դիմաց՝ հանած երրորդ կողմերի անունից ստացված գումարները:

Հասույթը ճանաչվում է՝ հանած գեղչերը, վերադարձումները, ավելացված արժեքի հարկը, արտահանման տուրքերը, ակցիզային հարկը և այլ համանման պարտադիր վճարները: Հասույթի տեսակների գծով պայմանագրերը չեն պարունակում էական ֆինանսավորման քաղաղորդչ, քանի որ պայմանագրային կողմերի համաձայնեցված վճարումների պայմանները հաճախորդներին կամ ընկերությանը չեն ապահովում ֆինանսավորման էական օգուտ: Ընկերությունը չի ակնկալում ունենալ այնպիսի պայմանագրեր, որոնցով խոստացված ապրանքները կամ ծառայությունները հաճախորդին փոխանցելու և հաճախորդի կողմից վճարման միջև ընկած ժամանակահատվածը գերազանցում է մեկ տարին: Արդյունքում, ընկերությունը չի կատարում գործարքների գների ճշգրտում՝ փողի ժամանակային արժեքի համար:

Ապրանքների վաճառք. Վաճառքը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքների նկատմամբ վերահսկողությունը փոխանցվել է, այսինքն՝ երբ ապրանքները առաքվել են հաճախորդին, վերջինս ունի ապրանքներն իր հայեցողությամբ տնօրինելու լիակատար հնարավորություն, և չկան չմարված պարտավորություններ, որոնք կազդեին հաճախորդի կողմից ապրանքների ընդունման վրա: Առաքումն իրականացվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքները առաքվել են կոնկրետ հասցեով, հնամաշույթային և կորստի ռիսկերը փոխանցվում են հաճախորդին, և հաճախորդը կամ ապրանքն ընդունել է պայմանագրին համապատասխան, սպառվել է ընդունումը վիճարկելու համար նախատեսված ժամանակահատվածը, կամ ընկերությունն ունի օբյեկտիվ ապացույց, որ ընդունման բոլոր չափանիշները բավարարվել են:

Չեղչով վաճառքից հասույթը ճանաչվում է՝ հիմք ընդունելով պայմանագրով սահմանված գինը՝ հանած ծավալի գեղչերը: Չեղչերը հաշվարկելու և տրամադրելու համար հիմք է ընդունվում կուտակված փորձը՝ օգտագործելով ակնկալվող արժեքի մեթոդը, և հասույթ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով առկա է բարձր հավանականություն, որ զգալի հակադարձում տեղի չի ունենա Դեբիտորական պարտքը ճանաչվում է ապրանքների առաքման ժամանակ, հաշվի առնելով, որ դա այն պահն է, երբ հատուցումը դառնում է անվերապահ, քանի որ մինչև վճարման կատարման օրը պահանջվում է միայն ժամանակի անցում:

Եթե ընկերությունը որևէ լրացուցիչ ծառայություն է մատուցում հաճախորդին ապրանքների նկատմամբ վերահսկողության ավարտից հետո, ապա այդպիսի ծառայություններից ստացված հասույթը համարվում է առանձին կատարողական պարտավորություն և ճանաչվում է ծառայության մատուցման ընթացքում:

Ստանդարտ երաշխիքային պայմաններով անսարք ապրանքները վերանորոգելու կամ փոխարինելու գծով ընկերության պարտավորությունը ճանաչվում է որպես պահուստ:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Տրամադրված ծառայություններ: Ընկերությունը ծառայություններ է մատուցում ֆիքսված փոփոխական գնային պայմանագրերով: Ծառայությունների մատուցումից ստացված հասույթը ճանաչվում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, որում մատուցվում են ծառայությունները: Ֆիքսված գներով պայմանագրերի դեպքում եկամուտը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ մատուցված փաստացի ծառայության հիման վրա՝ որպես մատուցվող ընդհանուր ծառայությունների համամասնություն, քանի որ հաճախորդը միաժամանակ ստանում և օգտագործում է արտոնությունները: Սա որոշվում է՝ ելնելով փաստացի աշխատանքային ժամերից՝ ընդհանուր ակնկալվող աշխատանքային ժամերի համեմատ:

Հասույթի, ծախսերի կամ ավարտման ուղղությամբ առաջընթացի գնահատականները վերանայվում են հանգամանքները փոփոխվելու դեպքում: Արդյունքում առաջացող գնահատված հասույթի կամ ծախսերի ցանկացած աճ կամ նվազում արտացոլվում է շահույթում կամ վնասում այն ժամանակահատվածում, երբ ղեկավարությունը հայտնի են դարձել վերանայման համար հիմք հանդիսացող հանգամանքները:

Ֆիքսված գներով պայմանագրերի դեպքում հաճախորդը վճարում է ֆիքսված գումարը՝ վճարման ժամանակացույցի հիման վրա: Եթե Ընկերության մատուցած ծառայությունները գերազանցում են վճարումը, ապա ճանաչվում է պայմանագրային ակտիվ է: Եթե վճարումները գերազանցում են մատուցվող ծառայությունները, ճանաչվում է պայմանագրային պարտավորություն:

Եթե պայմանագիրը ներառում է ժամավճար, հասույթ ճանաչվում է այն չափով, որով Ընկերությունն իրավունք ունի հաշիվ ապրանքագիր դուրս գրելու: Հաճախորդներին հաշիվ ապրանքագիր դուրս է գրվում ամսական կտրվածքով, իսկ վճարումները կատարվում են հաշիվ ապրանքագիր դուրս գրելուց հետո:

Եթե պայմանագիրը ներառում է փոփոխական հատուցում, ապա հասույթը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով մեծ հավանականություն կա, որ այդ հատուցումը էականորեն չի փոփոխվի:

Հատուցումներ աշխատակիցներին: Օրավարձերը, աշխատավարձերը, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության արձակուրդները, պարգևավճարները և այլ նպաստները հաշվեգրվում են այն տարվա ընթացքում, երբ համապատասխան ծառայությունները մատուցվում են Ընկերության աշխատողների կողմից:

Թողարկումից հետո ֆինանսական հաշվետվությունների փոփոխություն. Թողարկումից հետո ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած փոփոխություն պահանջում է Ընկերության ղեկավարության հաստատումը, ով յիսգորել է այդ ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկումը:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ

Ընկերությունը կատարում է հաշվապահական հաշվառման գնահատականներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատականներն ու դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատականներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև մասնագիտական դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Մասնագիտական դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են.

Հետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչում. Ծանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները ներկայացնում են շահութահարկի այն գումարը, որը կարող է հաշվանցվել ապագա հարկվող շահույթից նվազեցումների դիմաց և ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա համապատասխան հարկային արտոնության իրացման բարձր հավանականություն: Սա ենթադրում է ժամանակավոր տարբերությունների առկայություն, որոնք ապագայում ակնկալվում է վերականգնել, և բավարար ապագա հարկվող շահույթ, որոնց դիմաց ակնկալվում է օգտագործել նվազեցումները:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ (շարունակություն)

Ապագա հարկվող շահույթի և ապագայում ամենայն հավանականությամբ հաշվանցման ենթակա հարկային նվազեցումների չափը որոշվում է ղեկավարության՝ տվյալ հանգամանքներում հիմնավորված ակնկալիքների հիման վրա:

Հարկային օրենսդրություն. ՀՀ հարկային և մաքսային օրենսդրությունը ենթակա են տարբեր մեկնաբանումների: Տե՛ս Ծանոթագրություն 20:

Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում. Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն ունենում է գործարքներ իր կապակցված կողմերի հետ: ՖՀՄՍ 9 պահանջում է ֆինանսական գործիքները սկզբնապես արտացոլել իրական արժեքով: Նման գործարքների համար ակտիվ շուկայի բացակայության դեպքում օգտագործվում է մասնագիտական դատողություն՝ որոշելու, թե արդյո՞ք գործարքները կատարվել են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույթներով: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նման տեսակի գործարքների գնորոշման և արդյունավետ տոկոսադրույթի վերլուծությունը: Կապակցված կողմերի հետ գործարքների պայմաններն ու դրույթները բացահայտված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետը. Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը կատարվում է՝ ելնելով մասնագիտական դատողությունից, հիմք ընդունելով համանման ակտիվների գծով ամկա փորձը: Այս ակտիվներում մարմնավորվող ապագա տնտեսական օգուտները հիմնականում կստացվեն դրանց օգտագործումից: Սակայն մի շարք այլ գործոններ, ինչպիսիք են՝ տեխնիկական կամ առևտրային տեսանկյունից մաշվածությունը, հաճախ հանգեցնում են տվյալ ակտիվների հետ կապված տնտեսական շահույթի նվազմանը:

Ղեկավարությունը գնահատում է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետը՝ հիմք ընդունելով ակտիվների տեխնիկական վիճակը, և հաշվի առնելով հաշվարկային ժամանակահատվածը, որի ընթացքում տվյալ ակտիվները Ընկերության համար կառաջացնեն տնտեսական շահույթ: Հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ա) ակտիվների ակնկալվող օգտագործման ժամկետը, բ) սարքավորումների ակնկալվող մաշվածությունը, որը կախված է շահագործման բնութագրերից և տեխնիկական սպասարկման ծրագրից, և գ) տեխնիկական կամ առևտրային տեսանկյունից մաշվածությունը, որն առաջանում է շուկայի պայմանների փոփոխության հետևանքով:

Եթե ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներից տարբերվեին 10%-ով, ամորտիզացիոն մասհանումները կաճեին/կնվազեին 29,826 հազ. ՀՀ դրամով 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2020թ.՝ 32,294 հազ. ՀՀ դրամով):

Հիմնական միջոցների արժեզրկում: Ընկերության ղեկավարությունը՝ որպես հիմնական միջոց դասակարգված շարժական կառուցվածքների տեղակայման վայրի հանքի շահագործման ոչ հստակ հեռանկարները դիտարկել է որպես դրանց արժեզրկման հայտանիշ:

Արժեզրկման հաշվարկի համար հիմք են ընդունվել անկախ գնահատողի կողմից իրականացված գնահատման արդյունքները, որի դեպքում գույքի գնահատման համար օգտագործվել է նվազեցվող ծախսային մեթոդը, քանի որ որոշվել է, որ ամկա չէ բավարար չափով շուկայական տեղեկատվություն համեմատական և եկամտային մոտեցումների կիրառման համար: 2021թ. ճանաչվել է արժեզրկում 52.894 հազ. ՀՀ դրամի չափով: Ղեկավարության համոզմամբ, նշված գույքի գծով Ընկերության փաստացի վնասները էապես չեն տարբերվի 2021թ. ճանաչված արժեզրկման պահուստից:

Ժամկետանց պաշարներ: Ընկերության ղեկավարությունը դիտարկել է այն պաշարների ժամկետայնությունը, որոնք տարվա ընթացքում տեղաշարժ չեն ունեցել: Երեք տարուց ավելի հին բոլոր պաշարների համար, որոնք պահվում են Ընկերության հաճախորդների անմիջական բիզնես կարիքները բավարարելու համար, ձևակերպվում է 100% պահուստ: Պաշարների գծով, որոնցում վերջին երեք տարվա ընթացքում տեղաշարժ տեղի չի ունեցել, պահուստը ձևավորվում է ելնելով պաշարի տեսակից, գործողության ժամկետի մնացած ամիսների քանակից և Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունով սահմանված սանդղակից:

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

COVID 19-ով պայմանավորված վարձավճարների գծով արտոնություններ. **ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություն (թողարկվել է 2020 թ. մայիսի 28-ին ուժի մեջ է մտնում 2020թ. հունիսի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):** Փոփոխությամբ վարձակալներին տրվում է հայեցողական հնարավորություն՝ որոշելու, թե արդյոք COVID 19-ով պայմանավորված վարձավճարների գծով արտոնությունները հանդիսանում են վարձակալության պայմանների փոփոխություն: Վարձակալները կարող են իրենց հայեցողությամբ վարձավճարների գծով արտոնությունների չափումը իրականացնել այնպես, ինչպես եթե դրանք չհանդիսանային վարձակալության պայմանների փոփոխություն: Գործնական նպատակահարմարությամբ պայմանավորված այս լուծումը վերաբերում է միայն այն վարձավճարների գծով արտոնություններին, որոնք ուղղակիորեն հանդիսանում են COVID-19 համավարակի հետևանք, և միայն այն դեպքում, եթե բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները. վարձավճարներում փոփոխությունները հանգեցնում են վարձակալության դիմաց հատուցման այնպիսի վերանայման, որ այն ըստ էության հավասար լինի, կամ չգերազանցի վերանայումից անմիջապես առաջ վարձակալության դիմաց հատուցման գումարը. վարձավճարների ցանկացած նվազեցում ազդում է միայն 2021թ. հունիսի 30-ից ոչ ուշ վճարման ենթակա վճարումների վրա. և վարձակալության այլ պայմանների մեջ տեղի չեն ունենում էական փոփոխություններ:

Փոփոխության կիրառումը որևէ ազդեցություն չի ունեցել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի վրա:

Ստորև թվարկված վերանայված ստանդարտների կիրառումը Ընկերության համար պարտադիր է՝ սկսած 2021թ. հունվարի 1-ից, սակայն դրանք էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության վրա:

Բազային տոկոսադրույքի (IBOR) բարեփոխում. **ՖՀՄՍ 9-ի, ԳՀՄՍ 39-ի, ՖՀՄՍ 7-ի, ՖՀՄՍ 4-ի և ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ - Փուլ 2 (թողարկված են 2020թ. օգոստոսի 27-ին և ուժի մեջ են մտնում 2021թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):** Փուլ 2-ի ուղղումներն ուղղված են բարեփոխումների ներդրման արդյունքում ի հայտ եկող հարցերի լուծմանը, ներառյալ այն հարցերի, որոնք վերաբերում են մեկ բազային տոկոսադրույքի փոխարինմանը այլընտրանքայինով: Փոփոխությունները վերաբերում են հետևյալ ոլորտներին.

- **Բազային տոկոսադրույքի բարեփոխումից բխող դրամական միջոցների պայմանագրային հոսքերի որոշման հիմքում ընկած փոփոխությունների մշակում.** («IBOR բարեփոխում»): Ամորտիզացված արժեքով չափման ենթակա գործիքների համար, փոփոխություններով նախատեսված է, որ գործնական նպատակահարմարությունից ելնելով, կազմակերպությունները IBOR-ի բարեփոխման արդյունքում պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխությունը պետք է հաշվարկեն արդյունավետ տոկոսադրույքի արդիականացման միջոցով, օգտագործելով ՖՀՄՍ 9-ի B5.4.5 պարբերության ուղեցույցը: Հետևաբար, այդ պարագայում շահույթ կամ վնաս չի ճանաչվում: Այս գործնական նպատակահարմարությունը կիրառելի է միայն այդպիսի փոփոխության նկատմամբ և այնքանով, որքանով այն անհրաժեշտ է որպես IBOR բարեփոխման ուղղակի հետևանք, և նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին: ՖՀՄՍ 9-ի ներդրման ժամանակավոր արտոնությունից օգտվող ապահովագրողները նույնպես պետք է առաջնորդվեն նույն գործնական նպատակահարմարությամբ: Նաև փոփոխվել է ՖՀՄՍ 16-ը, ըստ որի վարձակալներից պահանջվում է նույն գործնական նպատակահարմարությամբ առաջնորդվել վարձակալության պայմանագի այն փոփոխությունները հաշվառելիս, որոնք IBOR բարեփոխման արդյունքում հանգեցնում են ապագա վարձակալական վճարների որոշման հիմքի փոփոխության:
- **Հեջավորման հարաբերություններում պայմանագրով չսահմանված ռիսկի բաղադրիչների 1-ին փուլի գծով փոփոխությունների համար սահմանված արտոնությունների ավարտի ամսաթիվը.** փուլ 2-ի փոփոխությունների համաձայն կազմակերպություններից պահանջվում է հեռանկարում դադարեցնել 1-ին փուլի արտոնությունները պայմանագրով չսահմանված ռիսկի բաղադրիչների նկատմամբ նշված երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվի դրությամբ. պայմանագրով չսահմանված ռիսկի բաղադրիչում փոփոխության կատարման ամսաթիվ, կամ հեջավորման հարաբերությունների դադարեցման ամսաթիվ: 1-ին փուլի փոփոխությունները չեն սահմանում ռիսկի բաղադրիչների ավարտի ամսաթիվը:
- **Հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող հատուկ պահանջների կիրառումից լրացուցիչ ժամանակավոր բացառություններ.** 2-րդ փուլի փոփոխությունները նախատեսում են հեջավորման հաշվառման՝ ԳՀՄՍ 39 և ՖՀՄՍ 9-ով սահմանված հատուկ պահանջների կիրառման լրացուցիչ ժամանակավոր արտոնություններ հեջավորման հարաբերությունների նկատմամբ, որոնք անմիջական ազդեցություն են կրել IBOR բարեփոխման արդյունքում:

«Յեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին (շարունակություն)

- *IBOR բարեփոխմանը վերաբերող լրացուցիչ բացահայտումներ համաձայն ՖՀՄՍ 7-ի.* Փոփոխությունները սահմանում են հետևյալ տեղեկատվության բացահայտման պահանջներ. (i) ինչպես է կազմակերպությունը կառավարում այլընտրանքային բազային տոկոսադրույքների անցումը. առաջընթացը և անցումից բխող ռիսկերը. (ii) ցանական տեղեկատվություն անցմանը նախապատրաստվող ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ՝ տարանջատված ըստ նշանակալից բազային տոկոսադրույքների. (iii) IBOR բարեփոխման արդյունքում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության ցանկացած փոփոխության նկարագրություն:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2021թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել ՇՆկերության կողմից:

«Ակտիվների վաճառք կամ հատկացում ներդրողի և ասոցիացված կազմակերպությունների կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև» - փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում և ՀՀՄՍ 28-ում (թողարկված են 2014թ. սեպտեմբերի 11-ին, և ուժի մեջ են մտնում ՀՀՄՍ-ի կողմից որոշվելիք ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխությունները վերաբերում են ներդրողի և իր ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև ակտիվների վաճառքին կամ հատկացմանը վերաբերող՝ ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի պահանջների միջև զոյություն ունեցող անհամապատասխանությանը: Փոփոխությունների կիրառման հիմնական հետևանքն այն է, որ ամբողջ շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ամբողջությամբ այն դեպքում, երբ գործարքը առնչվում է ձեռնարկատիրական գործունեությանը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է մասնակիորեն այն դեպքում, երբ ակտիվը չի առնչվում ձեռնարկատիրական գործունեությանը, նույնիսկ եթե այդ ակտիվները պատկանում են դուստր կազմակերպությանը:

ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրական պայմանագրեր» (թողարկված է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2021թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետագայում փոփոխվել է 2023թ. հունվարի 1-ի՝ համաձայն ՖՀՄՍ 17-ի փոփոխությունների, ինչպես ներկայացված է ստորև): ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ էր տալիս ընկերություններին կիրառել ապահովագրական պայմանագրերի համար գործող հաշվապահական հաշվառման գործելակերպը, ինչը ղեկարացնում էր մնացած առումներով համանման ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների համեմատությունը և համարդելիությունը ներդրողների համար: ՖՀՄՍ 17-ը մեկ միասնական սկզբունքի վրա հիմնված հաշվապահական ստանդարտ է՝ ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, այդ թվում վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվառումը իրականացնելու համար: Ստանդարտը պահանջում է, որ ապահովագրության պայմանագրերի խմբերը ճանաչվեն և չափվեն (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի՝ ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով (պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքեր)՝ հաշվի առնելով պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ողջ տեղեկատվությունը, որը համահունչ է դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությանը, գումարած՝ (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանած՝ (եթե արժեքը ակտիվ է) (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի ծառայության մարժա): Ապահովագրողները կարտացոլեն ապահովագրական պայմանագրերի մեկ խմբից ստացված շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում դրանք ապահովում են ծածկույթ և ազատվում են ռիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահութաբեր, կազմակերպությունը անմիջապես ճանաչում է վնաս:

ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 4-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020 թ. հունիսի 25-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները ներառում են մի շարք պարզաբանումներ՝ ՖՀՄՍ 17-ի ներդրման գործընթացը ոլորտից հանելու, ինչպես նաև ստանդարտի պահանջները և անցումային որոշակի դրույթները հստակեցնելու նպատակով: Այս փոփոխությունները վերաբերում են ՖՀՄՍ 17 -ի ուղղորտներին և չեն փոխում ստանդարտի հիմնարար սկզբունքները: ՖՀՄՍ 17-ում տեղի են ունեցել հետևյալ փոփոխությունները.

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

- *Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ.* ՖՀՄՍ 17-ի (փոփոխություններով) ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետաձգվել է երկու տարով: Ստանդարտը պետք է կիրառվի 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՍ 4-ով սահմանված՝ ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակավոր արտոնությունը նույնպես հետաձգվել է մինչև 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններ:
- *Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ակնկալվող փոխհատուցում.* կազմակերպություններից պահանջվում է իրենց ձեռքբերման ծախսերի մի մասը դասակարգել համապատասխան պայմանագրերին, որոնց համար ակնկալվում է երկարաձգում, և այդ ծախսերը ճանաչել որպես ակտիվներ, քանի դեռ կազմակերպությունը չի ճանաչել պայմանագրի երկարաձգման ժամկետը: Կազմակերպությունները պարտավոր են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատել ակտիվի վերականգնման հավանականությունը և կոնկրետ ակտիվների վերաբերյալ տեղեկատվություն ներկայացնել ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:
- *Ներդրումային ծառայություններին վերագրվող պայմանագրային ծառայությունների մարժա.* Ծածկույթի տարրերը անհրաժեշտ է որոշել՝ հաշվի առնելով հատույցների ծավալը, ինչպես նաև ապահովագրական ծածկույթի և ներդրումային ծառայությունների ակնկալվող ժամկետը՝ փոփոխական վճարներ նախատեսող պայմանագրերի և այլ՝ ընդհանուր մոդելի ներքո ներդրումային եկամուտների ստացում նախատեսող ծառայությունների պայմանագրերի համար: Ներդրումային գործունեության գծով ծախսերը պետք է ներառվեն որպես դրամական միջոցների հոսքեր ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներում, երբ կազմակերպությունը նման գործողությունները ձեռնարկում է ապահովագրողի համար ապահովագրության ծածկույթից ստացվող օգուտները մեծացնելու նպատակով:
- *Ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրեր. վնասների վերականգնում.* Երբ կազմակերպությունը վնաս է ճանաչում սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի գծով, կամ խմբում անբարենպաստ բազային ապահովագրության պայմանագրեր ներառելու արդյունքում, կազմակերպությունը պետք է ճշգրտի ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբի պայմանագրային ծառայությունների գծով մարժան և ճանաչի այդ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով շահույթ: Վերաապահովագրության պայմանագրով վերականգնված վնասի չափը հաշվարկվում է՝ բազային ապահովագրության պայմանագրերով ճանաչված վնասը բազմապատկելով բազային ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահանջների տոկոսին, որը կազմակերպությունն ակնկալում է վերականգնել ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրով: Այս պահանջը կկիրառվի միայն այն դեպքում, եթե ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագիրը ճանաչվի նախքան բազային ապահովագրության պայմանագրերի գծով վնասի ճանաչումը, կամ վերջինիս հետ միաժամանակ:
- *Այլ փոփոխություններ.* Այլ փոփոխություններով նախատեսվում են գործողության շրջանակից բացառություններ վարկային քարտերի որոշ պայմանագրերի (կամ նմանատիպ պայմանագրերի) և որոշ վարկային պայմանագրերի համար: Սահմանվում է նաև ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ապահովագրության պայմանագրերով նախատեսված ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացում պորտֆելներում խմբերի փոխարեն: Նախատեսվում է ռիսկերի մեղմացման տարբերակի կիրառելիություն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ռիսկերի մեղմացման նպատակով գործադրվում են ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրեր և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ: Նախատեսվում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության հնարավորություն՝ ՖՀՄՍ 17-ի կիրառմամբ նախորդ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունների համար: Նախատեսվում է կոնկրետ ապահովագրողին վերագրվող եկամտի վճարների և մուտքերի ներառում պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերում, ըստ ապահովագրության պայմանագրի: Սահմանվում են անցումային շրջանի ընթացքում պահանջներից ընտրողական բացառություններ և այլ ոչ էական փոփոխություններ:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը - ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020թ. հունվարի 23-ին և ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Կիրառման սահմանափակ շրջանակ ունեցող այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով:

Պարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ էության ունի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք:

Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Մարումը ապագայում հետաձգելու իրավունքի իրացման առումով ղեկավարության ակնկալիքները ազդեցություն չունեն պարտավորությունների դասակարգման վրա: Մարումը հետաձգելու իրավունքն առաջանում է միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը ժամանակաշրջանի վերջում բավարարում է բոլոր կիրառելի պայմանները: Պարտավորությունը դասակարգվում է որպես կարճաժամկետ, եթե պայմանը խախտվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից առաջ, նույնիսկ եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում պարտատիրոջից ստացվել է պայմանի կատարման պարտավորությունից ազատում: Միևնույն ժամանակ, վարկը դասակարգվում է որպես երկարաժամկետ, եթե վարկային պայմանագրի պայմանը խախտվում է միայն հաշվետու ամսաթվից հետո: Բացի այդ, փոփոխությունները հստակեցնում են պարտքի դասակարգման պահանջները, որոնք կազմակերպությունը կարող է մարել՝ այն սեփական կապիտալի վերածելու միջոցով: «Մարում» հասկացությունը սահմանվում է որպես պարտավորության դադարեցում՝ դրամական միջոցների, տնտեսական օգուտները մարմնավորող այլ ռեսուրսների կամ կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների միջոցով կատարված վերջնահաշվարկի արդյունքում: Բացառություն է սահմանվում փոխարկելի գործիքների համար, որոնք կարող են վերածվել սեփական կապիտալի, բայց միայն այն գործիքների համար, երբ փոխարկման օպցիոնը դասակարգվում է որպես բարձր ֆինանսական գործիքի առանձին բաղադրիչ հանդիսացող բաժնային գործիք:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը, ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի հետաձգում. ԳՅՄՍ 1-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020 թ. հունիսի 15-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ԳՅՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք վերաբերում են պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ և երկարաժամկետ դասակարգմանը, թողարկվել են 2020թ. հունվարին, և նախնական ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ է սահմանվել 2022թ. հունվարի 1-ը: Այնուամենայնիվ, COVID-19 համավարակով պայմանավորված, ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետաձգվել է մեկ տարով, որպեսզի կազմակերպությունները բավարար ժամանակ ունենան փոփոխությունների արդյունքում դասակարգումներում տեղի ունեցող փոփոխությունները ներդնելու համար:

«Նախքան ակտիվի նպատակային օգտագործումը ստացված հասույթ, անբարենպաստ պայմանագրեր. պայմանագրի կատարման արժեքը», «Հղում հայեցակարգային հիմունքներին». ԳՅՄՍ 16-ի, ԳՅՄՍ 37-ի և ՖՅՄՍ 3-ի փոփոխություններ՝ սահմանափակ կիրառության շրջանակով, և ՖՅՄՍ 1-ին, ՖՅՄՍ 9-ին, ՖՅՄՍ 16-ին և ԳՅՄՍ 41-ին վերաբերող 2018-2020 թթ. ՖՅՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ (թողարկված են 2020թ. մայիսի 14-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ԳՅՄՍ 16-ի փոփոխությամբ կազմակերպություններին արգելվում է հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքից նվազեցնել այն պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, որն արտադրվել է կազմակերպության կողմից ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար անհրաժեշտ վիճակի բերելու ընթացքում: Նման պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, դրա արտադրության ծախսերի հետ միասին, այժմ ենթակա է ճանաչման շահույթում կամ վնասում: Նման պատրաստի արտադրանքի սկզբնական արժեքի չափման համար կազմակերպությունը պետք է կիրառի ԳՅՄՍ 2-ը: Սկզբնական արժեքը չի ներառի նման կերպ փորձարկվող ակտիվի մաշվածությունը, քանի որ այն դեռ պատրաստ չէ իր նպատակային օգտագործման համար: ԳՅՄՍ 16-ի փոփոխությունը նաև հստակեցնում է, որ կազմակերպությունը «ստուգում է ակտիվի պատշաճ գործունակությունը»՝ ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական բնութագրերը գնահատելու միջոցով:

Այս չափման համար էական չեն այդպիսի ակտիվի ֆինանսական ցուցանիշները: Հետևաբար, ակտիվը կարող է շահագործվել ղեկավարության մտադրությունների համաձայն, և մաշվածությունը կարող է հաշվարկվել մինչև ղեկավարության կողմից ակնկալվող գործառնական շահագործման համար անհրաժեշտ վիճակի հասնելը:

ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխությունը հստակեցնում է «պայմանագրի կատարման գծով ծախսեր» հասկացությունը: Փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ պայմանագրի կատարման գծով ուղղակի ծախսերը ներառում են այդ պայմանագրի կատարման հավելյալ ծախսերը, ինչպես նաև պայմանագրի կատարման հետ անմիջականորեն կապված այլ ծախսերի բաշխումը: Փոփոխությամբ նաև հստակեցվում է, որ նախքան անբարենպաստ պայմանագրի գծով առանձին պահուստի ձևավորումը, կազմակերպությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ պայմանագրի կատարման ընթացքում օգտագործված ակտիվների գծով, այլ ոչ թե պայմանագրի կատարման համար հատկացված ակտիվների գծով:

ՖՀՄՍ 3-ում կատարվել է լրացում ներառելով հղում Ֆինանսական հաշվետվությունների 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին, ինչը թույլ է տալիս սահմանել ակտիվի կամ պարտավորության հասկացությունը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման համատեքստում: Մինչ այս փոփոխության ընդունումը, ՖՀՄՍ 3-ը հղում էր կատարում 2001թ.-ի Ֆինանսական հաշվետվությունների Հայեցակարգային հիմունքներին: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 3-ում ավելացվել է նոր բացառություն պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար: Այս բացառությամբ նախատեսվում է, որ ՖՀՄՍ 3-ը կիրառող կազմակերպությունը, որոշակի տիպի պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար Ֆինանսական հաշվետվությունների 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքների փոխարեն պետք է հղում կատարի ՀՀՄՍ 37-ին կամ ՖՀՄՄԻ (IFRIC) 21-ին: Առանց այս նոր բացառության, կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ճանաչել որոշ պարտավորություններ, որոնք չէր ճանաչի համաձայն ՀՀՄՍ 37-ի: Հետևաբար, ձեռքբերումից անմիջապես հետո կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ապաճանաչել այդպիսի պարտավորությունները և ճանաչել տնտեսական օգուտներ չմարմնավորող եկամուտ: Նաև պարզաբանվել է, որ ձեռք բերող կազմակերպությունը պարտավոր չէ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչել պայմանական ակտիվներ, ինչպես սահմանված է ՀՀՄՍ 37-ում:

ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունն անդրադառնում է այն հարցերին, թե որ տեսակի վճարումներն են ենթակա ներառման «10% փորձարկման» կազմում՝ ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման նպատակով: Ծախսերը կամ վճարումները կարող են կատարված լինել հօգուտ երրորդ անձանց կամ վարկատուի: Այս փոփոխության համաձայն, երրորդ անձանց օգտին կատարված ծախսերը կամ վճարումները չեն ներառվի «10% փորձարկման» կազմում:

Փոփոխություններ են կատարվել ՖՀՄՍ 16-ի 13-րդ նկարագրական օրինակում. հանվել է վարձատուի կողմից վարձակալվող գույքի բարելավումներին վերագրվող վճարումների օրինակը: Այս փոփոխությունը կատարվել է՝ վարձակալվող գույքի բարելավումների հաշվարկման հնարավոր անորոշությունից խուսափելու համար:

ՖՀՄՍ 1-ը թույլ է տալիս օգտվել բացառությունից այն դեպքում, եթե դուստր ձեռնարկությունը սկսում է ՖՀՄՍ-ի կիրառման ավելի ուշ ամսաթվով, քան իր մայր կազմակերպությունը: Դուստր ձեռնարկությունը կարող է չափել իր ակտիվներն ու պարտավորությունները այն հաշվեկշռային արժեքով, որով դրանք պետք է ներառվեն մայր կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցնելու ամսաթվից, եթե տեղի ունեցած չլինեին ճշգրտումներ համախմբման և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքների արտացոլման նպատակներով, որի ներքո մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել նշված դուստր ձեռնարկությունը: ՖՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, որը հնարավորություն է տալիս սույն ՖՀՄՍ 1-ի բացառությունը կիրառած կազմակերպություններին նաև արտարժույթի փոխարկումից կուտակային տարբերությունները չափելիս օգտագործել մայր կազմակերպության կողմից ներկայացված թվային մեծությունները՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցման ամսաթվից: ՖՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությամբ վերոնշյալ բացառությունը տարածվում է արտարժույթի փոխարկումից առաջացած կուտակային տարբերությունների վրա, և նպատակ ունի նվազեցնել ՖՀՄՍ-ն առաջին անգամ կիրառող կազմակերպության ծախսերը: Այս փոփոխությունը կկիրառվի նաև դուստր և համատեղ ձեռնարկությունների վրա, որոնք կօգտվեն ՖՀՄՍ 1-ով սահմանված նույն բացառությունից:

Վերացվել է պահանջը, ըստ որի կազմակերպությունները ՀՀՄՍ 41-ի համաձայն իրական արժեքը չափելիս պարտավոր էին հարկային հաշվառման տեսանկյունից հաշվի չառնել դրամական հոսքերը: Այս փոփոխության նպատակն է՝ ապահովել համապատասխանություն հարկումից հետո գեղջված դրամական հոսքերի ստանդարտի պահանջին:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվության սահմանումները: Բացի այդ, փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը հավանական է, որ կհամարվի էական այն դեպքում, եթե առանց այդ տեղեկատվության, ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողները չեն կարողանա ըմբռնել ֆինանսական հաշվետվություններում առկա այլ էական տեղեկատվությունը: Փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության օրինակներ, որոնք, հավանաբար, կարող են էական համարվել կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների գծով: Բացի այդ, ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ ոչ էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման անհրաժեշտություն չկա: Այնուամենայնիվ, այդպիսի տեղեկատվության բացահայտման դեպքում, այն չպետք է դժվարեցնի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվության ընկալումը: Այս փոփոխությանն օժանդակելու համար փոփոխություններ են կատարվել նաև ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2-ում՝ «էականության վերաբերյալ դատողություններ», որը ուղեցույց է տրամադրում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով բացահայտումների նկատմամբ էականության հայեցակարգի կիրառման վերաբերյալ:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները:

COVID 19-ով պայմանավորված վարձավճարների գծով արտոնություններ. ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություն (թողարկվել է 2021թ. մարտի 31-ին և ուժի մեջ է 2021թ. ապրիլի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2020թ. մայիսին կատարվեց ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունը, որը վարձակալներին տրամադրում էր հայեցողական հնարավորություն՝ գնահատելու, թե արդյոք COVID-19-ի հետ կապված վարձավճարների գծով արտոնությունները, որոնք 2021թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կամ մինչ այդ ամսաթիվը հանգեցնում են վարձակալության վճարների նվազեցման, հանդիսանում են վարձակալության պայմանների փոփոխություն: 2021թ. մարտի 31-ի փոփոխությամբ, այդ արտոնությունը երկարաձգվել է 2021թ. հունիսի 30-ից մինչև 2022թ. հունիսի 30-ը:

Միևնույն գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների գծով հետաձգված հարկ – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին, ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները պարզաբանում են հետաձգված հարկի հաշվառման կարգը այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ակտիվը շահագործումից հանելու դեպքում պարտավորությունների հաշվեգրումը: Որոշակի հանգամանքներում կազմակերպություններն ազատվում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման դեպքում հետաձգված հարկի ճանաչումից: Նախկինում կար այս բացառության կիրառման անորոշություն որոշակի գործարքների նկատմամբ, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ակտիվների շահագործումից հանելը, որոնց համար ճանաչվում էր ինչպես ակտիվ, այնպես էլ պարտավորություն: Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ այս բացառությունը չի կիրառվում, և որ կազմակերպություններից պահանջվում է նման գործարքների գծով ճանաչել հետաձգված հարկ: Համաձայն այս փոփոխությունների, կազմակերպությունները պարտավոր են հետաձգված հարկ ճանաչել այն գործարքների համար, որոնց գծով սկզբնական ճանաչման ժամանակ առաջանում են հավասար մեծությամբ հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

ՖՀՄՍ 17-ը կիրառող ապահովագրողների համար անցումային պահանջների կիրառման ընտրության հնարավորություն. Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17-ում (թողարկվել է 2021թ. դեկտեմբերի 9-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ 17-ի անցումային պահանջների փոփոխությունը ապահովագրողներին հնարավորություն է տալիս բարելավելու ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման վերաբերյալ տեղեկատվության օգտակարությունը ներդրողների համար: Փոփոխությունը վերաբերում է միայն ապահովագրողների կողմից ՖՀՄՍ 17-ին անցմանը և չի ազդում ՖՀՄՍ 17 -ի որևէ այլ պահանջի վրա: ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի անցումային պահանջները կիրառվում են տարբեր ամսաթվերով, և կհանգեցնեն դասակարգման հետևյալ միանգամյա տարբերություններին ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ժամանակ ներկայացված համեմատական տեղեկատվության մեջ. հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանություններ ապահովագրական պայմանագրի գծով ընթացիկ արժեքով չափվող պարտավորությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ հարակից ֆինանսական ակտիվների միջև, և եթե կազմակերպությունը որոշում է վերաներկայացնել ՖՀՄՍ 9-ի նպատակներով համեմատական տեղեկատվությունը, ապա՝ դասակարգման տարբերություններ համեմատական ժամանակաշրջանում ապաճանաչված ֆինանսական ակտիվների (որոնց նկատմամբ ՖՀՄՍ 9-ը չի կիրառվում) և այլ ֆինանսական ակտիվների (որոնց նկատմամբ ՖՀՄՍ 9-ը կիրառվում է) միջև: Փոփոխությունը կօգնի ապահովագրողներին խուսափել այդ ժամանակավոր հաշվապահական անհամապատասխանություններից և, հետևաբար, կբարելավի համեմատական տեղեկատվության օգտակարությունը ներդրողների համար: Դա տեղի է ունենում ապահովագրողներին ֆինանսական ակտիվների վերաբերյալ համեմատական տեղեկատվության ներկայացման տարբերակների հնարավորություն տրամադրելու միջոցով: ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ժամանակ կազմակերպություններին, համեմատական տեղեկատվության ներկայացման առումով թույլատրվում է կիրառել դասակարգման ծածկույթ այն ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ, որի համար կազմակերպությունը չի վերաներկայացնում ՖՀՄՍ 9-ի նպատակով համեմատական տեղեկատվությունը:

Անցումային տարբերակը հասանելի կլինի գործիք՝ թույլ տալով կազմակերպությանը ներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունն այնպես, ինչպես եթե ՖՀՄՍ 9-ի դասակարգման և չափման պահանջները կիրառվեին այդ ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ, բայց չպահանջելով, որ կազմակերպությունը կիրառի ՖՀՄՍ 9-ի արժեզրկման պահանջները. և ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ դասակարգման ծածկույթը կիրառող կազմակերպությունից կպահանջվի օգտագործել անցումային ամսաթվի դրությամբ հասանելի ողջամիտ և հիմնավոր տեղեկատվությունը՝ որոշելու, թե ինչպես է կազմակերպությունն ակնկալում դասակարգել այդ ֆինանսական ակտիվը ՖՀՄՍ 9 կիրառմամբ:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան ԸՆկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ներկայացված են ստորև.

	Հող և շենքեր	Մեքենա- սարքավոր- ումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Վարձակալ- վող գույքի բարելա- վումներ	Հաճախորդ- ների վարձակա- լությանը տրվող սարքավոր- ումներ	Անավարտ շինարա- րություն	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ							
Սկզբնական արժեք Կուտակված մաշվածություն	667,236 (181,124)	1,835,152 (1,371,515)	1,131,126 (547,306)	9,287 (9,287)	- -	107,501	3,750,302 (2,109,232)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի, 2020թ.	486,112	463,637	583,820	-	-	107,501	1,641,070
Ավելացումներ	-	62,626	28,985	-	142,087	1,896	235,594
Վերադասակարգումներ	-	3,519	(32,682)	-	32,682	(3,519)	-
Օտարումներ	-	(13,548)	(5,450)	-	-	(300)	(19,298)
Մաշվածության գծով ծախս	(26,995)	(149,095)	(142,643)	-	(4,210)	-	(322,943)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի, 2020թ.	459,117	367,139	432,030	-	170,559	105,578	1,534,423
Սկզբնական արժեք Կուտակված մաշվածություն	667,236 (208,119)	1,812,208 (1,445,089)	991,478 (559,448)	9,288 (9,288)	174,769 (4,210)	105,578	3,760,557 (2,226,134)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի, 2020թ.	459,117	367,139	432,030	-	170,559	105,578	1,534,423
Ավելացումներ	-	173,034	28,850	35,464	-	4,655	242,003
Փոխանցումներ	-	-	-	1,896	-	(1,896)	-
Օտարումներ	-	(18,500)	(25,216)	-	(132,657)	-	(176,373)
Մաշվածության գծով ծախս	(23,941)	(127,120)	(134,823)	(2,322)	(10,057)	-	(298,263)
Արժեզրկման գծով ծախս շահույթի կամ վնասի կազմում	-	-	-	-	-	(52,894)	(52,894)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.	435,176	394,553	300,841	35,038	27,845	55,443	1,248,896
Սկզբնական արժեք Կուտակված մաշվածություն Կուտակված արժեզրկում	665,361 (230,185) -	1,915,888 (1,521,335) -	924,863 (623,822) -	41,567 (6,529) -	35,601 (7,756) -	108,337 -	3,691,417 (2,389,627) (52,894)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.	435,176	394,553	300,841	35,038	27,845	55,443	1,248,896

298,263 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր մաշվածության գծով ծախսը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (2020թ.՝ 322,943 հազ. ՀՀ դրամ) բաշխվել է հետևյալ կերպ՝ 185,418 հազ.՝ վաճառքի ինքնարժեքին (2020թ.՝ 214,812 հազ. ՀՀ դրամ), տես Ծանոթագրություն 15, 71,733 հազ. ՀՀ դրամ՝ վաճառքի և իրացման ծախսերին (2020թ.՝ 57,429 հազ. ՀՀ դրամ), տես Ծանոթագրություն 16, և 41,112 հազ. ՀՀ դրամ՝ ընդհանուր և վարչական ծախսերին (2020թ.՝ 50,702 հազ. ՀՀ դրամ), տես Ծանոթագրություն 17:

Ընկերությունն ունի շարժական կառույցներ, որոնց գուտ հաշվեկշռային արժեքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 103,682 հազար ՀՀ դրամ, և որոնք տեղակայված են իր հաճախորդներից մեկի տեղամասում: Հանքավայրի չճահագործվելը և շահագործման վերսկսման ոչ հստակ հեռանկարները Ընկերության ղեկավարության կողմից դիտարկվել են որպես արժեզրկման հայտանիշ: Ընկերությունն արժեզրկման թեստ իրականացնելու համար ներգրավել է արտաքին գնահատող՝ «ALTA VIP» ՍՊԸ-ն, որն ունի Հայաստանում տարատեսակ գույքի գնահատման փորձ: Արժեզրկման թեստի արդյունքում պարզվել է, որ ակտիվները արժեզրկվել են 51%-ով, և 2021թ. ճանաչվել է 52,893 հազ. ՀՀ դրամի արժեզրկում:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

8 Պաշարներ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Պահեստամասեր	1,481,518	1,290,467
Ապրանքներ վերավաճառքի համար	680,927	296,252
Նյութեր	15,179	8,863
Ընդամենը պաշարներ	2,177,624	1,595,582

Պաշարները ներկայացված են արժեզրկման պահուստից զուտ: Արժեզրկման պահուստը պահեստամասերի գծով կազմում է 425,864 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 478,438 հազ. ՀՀ դրամ) և վերավաճառքի համար ապրանքների գծով՝ 161,060 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 25,530 հազ. հազ. ՀՀ դրամ):

Պաշարների ինքնարժեքը ներկայացնող ժամանակահատվածում որպես ծախս ճանաչված պաշարների արժեքը կազմել է 8,861,017 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 8,354,186 հազ. ՀՀ դրամ), տես ծանոթագրություն 15:

9 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	935,734	779,424
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(28,474)	(59,039)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի կազմում	907,260	720,385
Կանխավճարներ մատակարարներին	31,077	2,838
Կանխավճարներ Հայաստանի Հանրապետության մաքսային ծառայությանը	6,809	18,681
Այլ դեբիտորական պարտքեր	50,244	58,029
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	995,390	799,933

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերը՝ 61,885 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,592 հազ. ՀՀ դրամ) արտահայտված են եղել ԱՄՆ դոլարով, որևէ առևտրային դեբիտորական պարտք արտահայտված չի եղել ՌԴ ռուբլով (2020թ. դեկտեմբերի 31՝ 11,749 հազ. ՀՀ դրամ):

Ընկերությունը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոտեցումը՝ ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար, որը նախատեսում է բոլոր առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի գծով դրանց տևողության ողջ ժամկետի համար պահուստի ձևավորում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով առևտրային կրեդիտորական պարտքերը խմբավորվել են՝ ելնելով ռիսկի ընդհանուր բնութագրերից և ժամկետանց օրերի թվից:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

9 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (շարունակություն)

% արտահայտությանը համախառն գումարի նկատմամբ (Հազ. ՀՀ դրամ)	31 դեկտեմբերի 2021թ.			31 դեկտեմբերի 2020թ.					
	Վնասի դրույքաչափ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	ԱՊԿ ողջ ժամկետի համար	Վնասի դրույքաչափ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	ԱՊԿ ողջ ժամկետի համար	Վնասի դրույքաչափ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր									
- ընթացիկ	2%	683,661	(12,435)	671,226	2%	522,582	(10,452)	512,130	
- 30 օրից պակաս ժամկետանց	2%	195,890	(3,918)	191,972	2%	185,510	(3,710)	181,800	
- 31 - 120 օր ժամկետանց	2%	43,269	(865)	42,404	2%	24,877	(498)	24,380	
- 121 - 210 օր ժամկետանց	50%	1,298	(649)	649	50%	3,862	(1,931)	1,931	
- 211 - 360 օր ժամկետանց	75%	4,038	(3,029)	1,009	75%	578	(433)	145	
- ավելի քան 360 օր ժամկետանց	100%	7,578	(7,578)	-	100%	6,467	(6,467)	-	
- անհատական պահուստ	100%	-	-	-	100%	35,548	(35,548)	-	
Ընդամենը		935,734	(28,474)	907,260		779,424	(59,039)	720,385	

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային կորստի գծով պահուստի հատկացումները՝ պարզեցված ԱՊԿ մոդելի ներքո, տարեկան ժամանակաշրջանի սկզբին և ավարտին միջև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2021թ.	2020թ.
Պարտքային կորստի գծով պահուստ առ 1 հունվարի	59,039	60,735
Լոր ծագած	10,712	50,580
Տարվա ընթացքում վերականգնված	(41,277)	(52,276)
Պարտքային կորստի գծով պահուստ առ 31 դեկտեմբերի	28,474	59,039

10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2021թ.	2020թ.
Ցպահանջ հաշիվներ բանկում	113,180	3,189
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	113,180	3,189

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (շարունակություն)

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է դրամական միջոցների և դրանց համարժեք մնացորդների պարտզային դրակը՝ հիմնված պարտզային ռիսկի աստիճանների վրա, 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
S&P գլոբալ վարկանիշ B	113,180	3,189

11 Կանոնադրական կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերության բաժնեմասի ընդհանուր թիվը կազմել է 3,050,380 բաժնեմաս (2020թ.՝ 3,050,380 բաժնեմաս)՝ մեկ բաժնեմասի համար 500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով (2020թ.՝ մեկ բաժնեմասի համար՝ 500 ՀՀ դրամ): Բոլոր բաժնեմասերը ամբողջությամբ վճարված են: Յուրաքանչյուր սովորական բաժնեմաս տալիս է մեկ ձայնի իրավունք: Տարվա ընթացքում հայտարարագրված և վճարված շահաբաժինները հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2021թ.	2020թ.
Վճարման ենթակա շահաբաժիններ առ 1 հունվարի	-	-
Տարվա ընթացքում հայտարարված շահաբաժիններ	930,537	376,168
Տարվա ընթացքում վճարված շահաբաժիններ	(930,537)	(376,168)
Վճարման ենթակա շահաբաժիններ առ 31 դեկտեմբերի	-	-
Տարվա ընթացքում մեկ բաժնեմասի դիմաց հայտարարված շահաբաժիններ	0.305	0.123

Բոլոր շահաբաժինները հայտարարվել և վճարվել են ՀՀ դրամով: Հայտարարված շահաբաժինների գումարը ներառում է 46,527 հազ. ՀՀ դրամի չափով՝ աղբյուրի մոտ պահվող ոչ ռեզիդենտի շահութահարկը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 18,808 հազ. ՀՀ դրամ):

12 Փոխառություններ

Օվերդրաֆտի սահմանաչափը 2,500,000 հազ. ՀՀ դրամ է: Այն արտահայտված է ՀՀ դրամով: Տոկոսադրույքը կազմում է 9%-10.5%: (2020թ.՝ 10-10.5% տարեկան): Փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Չուտ պարտավորությունների համադրում

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է զուտ պարտավորությունների վերլուծությունը և Ընկերության ֆինանսավորման գործունեության արդյունքում պարտավորությունների շարժը: Այս պարտավորությունների հոդվածները համապատասխանում են դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում որպես ֆինանսավորում ներկայացված պարտավորություններին:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

12 Փոխառություններ (շարունակություն)

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի			2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	
	Վարկեր և փոխառու- թյուններ	Վարձակա- լական պարտավո- րություններ	Ընդամենը	Վարկեր և փոխառու- թյուններ	Ընդամենը
Պարտավորություններ ֆինանսական գործունեությունից առ 1 հունվարի	896,282	-	896,282	1,699,347	1,699,347
Դրամական միջոցների հոսքեր Չուտ ներհոսքեր / (մարումներ) – դրամական միջոցների հոսքեր Տոկոսային վճարներ	(354,078) (117,064)	-	(354,078) (117,064)	(801,979) (201,489)	(801,979) (201,489)
Ոչ դրամային փոփոխություններ Տոկոսային ծախս Ավելացումներ	117,022 -	2,181 29,739	119,203 29,739	200,403 -	200,403 -
Պարտավորություններ ֆինանսական գործունեությունից առ 31 դեկտեմբերի	542,162	31,920	574,082	896,282	896,282

13 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր Այլ ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր	327,265 46,367	28,663 82,068
Ընդամենը ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի կազմում	373,632	110,731
Վճարման ենթակա հարկեր Աշխատակիցների հատուցումների գծով հաշվեգրված ծախսեր Ստացված կանխավճարներ Կուտակված և չօգտագործված արձակուրդ Այլ կրեդիտորական պարտքեր	197,681 145,452 116,913 39,996 85,077	197,033 178,217 96,612 41,309 52,135
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	958,751	676,037

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 58,365 հազ. ՀՀ դրամ գումարով առևտրային կրեդիտորական պարտքերը արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 8 հազ. ՀՀ դրամ), 10,210 հազ. ՀՀ դրամը՝ եվրոյով (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 2,019 հազ. ՀՀ դրամ) և 1,294 հազ. ՀՀ դրամը՝ ՌԴ ռուբլով (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ զրո):

14 Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով ողջ հասույթի բաշխումը ներկայացված է ստորև.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Ապրանքների վաճառք՝ կոնկրետ ամսաթվով Ծառայությունների մատուցում՝ ժամանակի ընթացքում	11,101,556 2,167,898	10,336,570 1,568,230
Ընդամենը հասույթ	13,269,454	11,904,800

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

15 Վաճառքի ինքնարժեք

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	2021թ.	2020թ.
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	8	8,861,017	8,242,273
Անձնակազմի գծով ծախսեր		919,271	833,732
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	7	185,418	214,812
Սպառված պահեստամասեր		84,382	62,432
Այլ		248,159	178,513
Ընդամենը վաճառքի ինքնարժեք		10,298,247	9,531,762

Անձնակազմի գծով ծախսերը ներառում են պարտադիր կենսաթոշակային հիմնադրամների հատկացումները՝ 37,164 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2020թ.՝ 20,196 հազ. ՀՀ դրամ):

16 Վաճառքի և իրացման ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	2021թ.	2020թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր		500,159	352,799
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	7	71,733	57,429
Հիմնական միջոցների գործառնական վարձակալության գծով ծախս		25,384	23,804
Գովազդային և մարքեթինգի ծառայություններ		18,721	13,524
Վառելիքի գծով ծախսեր		17,175	-
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր		15,897	12,361
Ապահովագրական ծախսեր		13,887	-
Ճանապարհորդության ծախսեր		9,262	-
Տրանսպորտային ծախսեր		1,517	32,918
Սպառված պահեստամասեր		-	10,036
Այլ		73,651	67,097
Ընդամենը վաճառքի և իրացման ծախսեր		747,386	569,968

Անձնակազմի գծով ծախսերը ներառում են պարտադիր կենսաթոշակային հիմնադրամների հատկացումները՝ 14,180 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2020թ.՝ 7,133 հազ. ՀՀ դրամ):

17 Ընդհանուր և վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	2021թ.	2020թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր		208,721	168,039
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	7	41,112	50,702
Բանկային վճարներ		26,958	26,817
Խորհրդատվական և այլ մասնագիտական ծառայություններ		45,374	24,817
Կոմունալ ծախսեր		24,838	21,589
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր		18,858	18,620
Վառելիքի գծով ծախսեր		4,644	2,978
Ճանապարհորդության ծախսեր		561	865
Այլ		44,623	44,337
Ընդամենը ընդհանուր և վարչական ծախսեր		415,689	358,564

Անձնակազմի գծով ծախսերը ներառում են պարտադիր կենսաթոշակային հիմնադրամների հատկացումները՝ 7,232 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2020թ.՝ 3,832 հազ. ՀՀ դրամ):

«Յեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

18 Այլ գործառնական եկամուտ և ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսերի կազմը.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Հարկեր, շահութահարկից բացի	21,484	33,932
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով վնաս՝ հանած օգուտներ (բացի փոխառություններից)	-	32,187
Այլ	7,017	20,980
Ընդամենը գործառնական ծախսեր	28,501	87,099

Այլ գործառնական եկամուտների կազմը.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով օգուտ՝ հանած վնասները (բացի փոխառություններից)	55,726	-
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ՝ հանած վնասները	51,836	26,626
Պաշարների գույքագրման արդյունքում տարբերությունների ճանաչում	35,339	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստի վերականգնում	-	1,694
Անորոշ հարկային դիրեքտի գծով պահուստի հակադարձում	26,213	-
Այլ եկամուտ	26,024	1,227
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտ	195,138	29,547

19 Ծախսեր

(ա) Ծախսերի գծով ծախսի կազմը

Ծախսերի գծով ծախսի կազմը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Ընթացիկ հարկ	376,030	228,624
Հետաձգված հարկ	(52,938)	30,638
Տարվա շահութահարկի գծով ծախս	323,092	259,262

(բ) Ծախսերի գծով ծախսի համադրում շահույթի կամ վնասի հետ՝ բազմապատկան կիրառելի հարկադրույքով

Ընկերության 2021թ. եկամտի նկատմամբ կիրառելի շահութահարկի դրույքը 18% է (2020թ.՝ 20%): Հարկերի գծով ծախսի ակնկալվող և իրական մեծությունների միջև համեմատագրումը ներկայացված է ստորև.

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

19 Շահութահարկ (շարունակություն)

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	1,885,785	1,189,799
Տեսական հարկային ծախս՝ օրենսդրությամբ սահմանված 18% դրույքաչափով (2020թ.՝ 18%):	(339,441)	(214,164)
Հարկային առումով չնվազեցվող կամ չհարկվող գործարքների ազդեցությունը		
- Չհարկվող եկամուտ	61,864	50,459
- Չնվազեցվող ծախսեր	(39,065)	(95,557)
Նախորդ տարիների ընթացքում ընթացիկ հարկի գծով պակաս հաշվարկված պահուստ	(6,450)	-
Տարվա շահութահարկի գծով ծախս	(323,092)	(259,262)

(գ) Հետաձգված հարկերի վերլուծությունն ըստ ժամանակավոր տարբերության տեսակի

ՖՀՄՍ-ի և Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության միջև եղած տարբերություններն առաջացնում են ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկման նպատակով որոշվող դրանց գումարների միջև:

Այդ ժամանակավոր տարբերություններում շարժի հարկային հետևանքը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար մանրամասն ներկայացված է ստորև.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	1 հունվարի 2021թ.	Ծախսագրվել է շահույթում կամ վնասում	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքը			
Հիմնական միջոցներ	14,415	37,594	52,009
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	(6,979)	(6,979)
Պաշարներ	90,714	14,932	105,646
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	10,627	(5,502)	5,125
Փոխառություններ	1,042	(1,042)	-
Վարձակալական պարտավորություն	-	5,746	5,746
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	48,108	8,190	56,298
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	164,906	52,938	217,844

Այդ ժամանակավոր տարբերություններում շարժի հարկային հետևանքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար մանրամասն ներկայացված է ստորև.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	1 հունվարի, 2020թ.	Ծախսագրվել է շահույթում կամ վնասում	31 դեկտեմբերի, 2020թ.
Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքը			
Հիմնական միջոցներ	19,933	(5,518)	14,415
Պաշարներ	101,748	(11,034)	90,714
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	10,932	(305)	10,627
Փոխառություններ	1,042	-	1,042
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտք	61,889	(13,781)	48,108
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	195,544	(30,638)	164,906

20 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Իրավական գործընթացներ. Ժամանակ առ ժամանակ սովորական գործունեության ընթացքում Ընկերության դեմ կարող են ներկայացվել հայցեր: Իր գնահատականների և արտաքին մասնագիտական խորհրդատվության հիման վրա դեկավարությունը կարծում է, որ պահանջների գծով ոչ մի էական վնաս չի կարող կրել, որը կգերազանցի սույն ֆինանսական հաշվետվություններում նախատեսված պահուստները:

Հարկային օրենսդրություն. Հայաստանի Հանրապետության հարկային և մաքսային օրենսդրությունը ենթակա է տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների, որոնք կարող են հաճախակի տեղի ունենալ: Դեկավարության կողմից այդ օրենսդրության մեկնաբանումը՝ Ընկերության գործարքների և գործունեության հանդեպ կիրառման առումով կարող է վիճարկվել համապատասխան մարմինների կողմից: Հայաստանի Հանրապետության հարկային մարմիններն օրենսդրության մեկնաբանման և հարկային ստուգումների ընթացքում կարող են որդեգրել առավել խիստ և բարդ մոտեցում: Բյուջեի կատարմանն ուղղված հարկային մուտքերի ավելացման ջանքերի հետ համատեղ, վերոնշյալը կարող է հանգեցնել հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումների հաճախականության ու խորության ավելացման: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ անցյալում խնդրահարուց չհամարված գործարքներն ու գործունեությունը վիճարկվեն: Որպես հետևանք, կարող են առաջադրվել էական ծավալի լրացուցիչ հարկեր, տուգանքներ և տուկոսներ: Ֆիսկալ ժամանակաշրջանը հարկերի մասով բաց է մնում հարկային մարմինների կողմից ստուգման համար՝ ստուգումն անցկացնելու տարվան նախորդող երեք օրացուցային տարիների ընթացքում: Որոշակի հանգամանքների դեպքում ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակահատվածներ:

ՀՀ տրանսֆերային գնադրացման (S9) օրենսդրությունը ընդհանուր առմամբ համահունչ է S9 միջազգային սկզբունքներին, որոնք մշակվել են Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀԶԿ) կողմից, չնայած այն ունի որոշակի առանձնահատկություններ: S9 օրենսդրությունը նախատեսում է վերահսկվող գործարքների (գործարքներ կապակցված կողմերի միջև և որոշակի գործարքներ չկապակցված կողմերի միջև) լրացուցիչ հարկային գնահատման հնարավորություն, թեթևաման գործարքները տեղի չեն ունեցել պարզած ձեռքի հիմունքով: Դեկավարությունն իրականացրել է ներքին վերահսկողություն՝ ընթացիկ S9 օրենսդրությանը համապատասխանության ապահովման նպատակով:

Վերահսկվող գործարքներից բխող հարկային պարտավորությունները որոշվում են՝ ելնելով դրանց փաստացի գործարքների գներից: Հնարավոր է, որ S9 կանոնների մեկնաբանման զարգացմանը զուգընթաց նման գները վիճարկվեն: Նման մարտահրավերի ազդեցությունը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել, այն կարող է նշանակալից լինել ֆինանսական վիճակի և (կամ) Ընկերության գործունեության համար:

Կապիտալ ծախսերի գծով պարտավորություններ: 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերությունը չի ունեցել կապիտալ ծախսերի գծով պայմանագրային պարտավորություններ:

21 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերությունում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ֆինանսական, գործառնական և իրավական ռիսկերի ուղղություններով: Ֆինանսական ռիսկը կազմված է շուկայական ռիսկից (ներառյալ՝ արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկը), պարտքային ռիսկից և իրացվելիության ռիսկից: Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գործառույթի առաջնային նպատակն է ռիսկերի սահմանաչափ սահմանելը և այնուհետև ռիսկերի ազդեցությունն այդ սահմանաչափում պահելը: Գործառնական և իրավական ռիսկերի կառավարման գործառույթները նպատակ ունեն ապահովել ներքին քաղաքականության և ընթացակարգերի պատշաճ իրականացումը՝ գործառնական և իրավական ռիսկերը նվազագույնի հասցնելու համար:

Պարտքային ռիսկ. Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի, այսինքն՝ ռիսկը, երբ ֆինանսական գործիքի մի կողմը ֆինանսական վնաս է պատճառում մյուս կողմին՝ պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով:

Պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը ծագում է Ընկերության կողմից վարկավորման և գործընկերների հետ այլ գործարքների արդյունքում, որոնք առաջ են բերում ֆինանսական ակտիվներ և հետհաշվեկշռային վարկային բնույթի պարտավորություններ:

21 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ընկերության առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկի արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում:

Պարտքային ռիսկի կառավարում. Պարտքային ռիսկը Ընկերության գործունեության համար հանդիսանում է ամենամեծ ռիսկը, ուստի ղեկավարությունն ուշադիր վերահսկում է իր պարտքային ռիսկի ենթարկվածությունը:

Ռիսկերի կառավարման նպատակով պարտքային ռիսկի գնահատումը բարդ է և ենթադրում է մոդելների կիրառում, քանի որ ռիսկը տարբերվում է՝ կախված շուկայական պայմաններից, ակնկալվող դրամական հոսքերից և ժամանակի անցնելուց: Ակտիվների պորտֆելի գծով պարտքային ռիսկի գնահատումը ենթադրում է ղեֆուլտի առաջացման հավանականության գնահատում, կորուստների համապատասխան գործակիցների և գործընկերների միջև ղեֆուլտի հարաբերակցության հետագա գնահատում:

Սահմանափակումներ. Ընկերությունը կառավարում է իր պարտքային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանաչափեր կիրառելով մեկ փոխառու կամ փոխառուների խմբի գծով ստանձնած ռիսկերի ծավալի համար: Պարտքային ռիսկի սահմանափակումները պարբերաբար հաստատվում են ղեկավարության կողմից: Այդ ռիսկերն անընդհատ վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան կամ առավել հաճախակի վերանայման:

Ընկերության ղեկավարությունը դիտարկում է չվճարված առևտրային դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունն ըստ ժամկետայնության և միջոցներ է ձեռնարկում ժամկետանց մնացորդների մասով: Հետևաբար, ղեկավարությունը տեղի է համարում ներկայացնել պարտքային կորուստի ժամկետայնության վերաբերյալ տեղեկություններ և այլ տեղեկատվություն, ինչպես ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափում: ԱՊԿ-ն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների ապագա ղեֆիցիտի ներկա արժեքի հավանականությանը կշռված գնահատական (այսինքն՝ միջին կշռված պարտքային կարուստը, տրված ժամանակահատվածում տեղի ունեցող ղեֆուլտի համապատասխան ռիսկերով, որոնք օգտագործվել են որպես կշիռ): ԱՊԿ չափումն անկողմնակալ է և որոշվում է հնարավոր արդյունքների շրջանակը գնահատելու միջոցով: ԱՊԿ չափումն իրականացվում է Ընկերության կողմից օգտագործվող հետևյալ չորս բաղադրիչների հիման վրա. ղեֆուլտի հավանականություն, ղեֆուլտի ռիսկին ենթակա պարտքային պահանջի մեծություն, ղեֆուլտից առաջացող վնաս և գեղջման տոկոսադրույք:

Պարտքային ռիսկերի կենտրոնացում: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացման: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերությունն ուներ երկու գործընկեր (2020թ.՝ մեկ գործընկեր), որի դեբիտորական պարտքի մնացորդը գերազանցում է 100,000 հազ. ՀՀ դրամը): Այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմել է 723,096 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 587,738 հազ. ՀՀ դրամ) կամ առևտրային և այլ ֆինանսական դեբիտորական պարտքերի համախառն գումարի 78% -ը (2020թ.՝ 82%):

Շուկայական ռիսկ. Ընկերությունը ենթակա է շուկայական ռիսկերի ազդեցության: Շուկայական ռիսկերն առաջանում են. (ա) արտարժույթի, (բ) տոկոսային ակտիվների և պարտավորությունների և (գ) արժեթղթերի բաց դիրքերից, որոնք բոլորն էլ ենթարկվում են ընդհանուր և առանձնահատուկ շուկայական շարժերի: Դեկավարությունը սահմանում է ռիսկի ընդունելի մակարդակը, որը վերահսկվում է օրական կտրվածքով: Այնուհանդերձ, այս մոտեցման կիրառումը չի կանխում այս սահմանաչափերը գերազանցող վնասների առաջացումը՝ ունենում ավելի նշանակալի շուկայական շարժեր տեղի ունենալու դեպքում:

Ռիսկերի նկատմամբ զգայունությունը որոշվել է հիմք ընդունելով մեկ գործակցի փոփոխությունը՝ անփոփոխ պահելով մնացած այլ գործակիցներ: Գործնականում այս իրավիճակի տեղի ունենալը հավանական չէ, և մի շարք գործակիցների փոփոխությունները կարող են փոխկապակցված լինել, օրինակ՝ տոկոսադրույքի և արտարժույթի դրույքաչափի փոփոխությունները:

Արժույթային ռիսկ. Արժույթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը սահմանում է սահմանաչափեր ռիսկերի նկատմամբ խոցելիության մակարդակի համար՝ ըստ արժույթի և ընդհանուր առմամբ: Դիրքերը վերահսկվում են ամսական հիմունքով: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված է արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

21 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.			Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Դրամական ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական ֆինանսական պարտավորություններ	Չուտ հաշվեկշռային դիրք	Դրամական ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական ֆինանսական պարտավորություններ	Չուտ հաշվեկշռային դիրք
ԱՄՆ դոլար	153,591	(58,365)	95,226	11,947	(9)	11,938
Եվրո	17	(10,210)	(10,193)	21	(2,019)	(1,999)
ՌԴ ռուբլի	-	1,294	1,294	11,749	-	11,749
Ընդամենը	153,608	(67,281)	86,327	23,717	(2,028)	21,689

Վերը ներկայացված վերլուծությունը ներառում է միայն դրամական ակտիվները և պարտավորությունները:

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է շահույթի և վնասի և սեփական կապիտալի զգայունությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կիրառվող փոխարժեքի հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի հետ հարաբերակցությամբ, բոլոր այլ փոփոխականները հաստատուն պահելով:

Հազ. ՀՀ դրամ	Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.
Շահույթի կամ վնասի վրա ազդեցությունը		
ԱՄՆ դոլարի արժևորում 5%-ով (2020թ.՝ արժևորում 10%-ով)	4,761	1,194
ԱՄՆ դոլարի անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 5%-ով)	(4,761)	(597)
Եվրոյի արժևորում 10%-ով (2020թ.՝ արժևորում 10%-ով)	(1,019)	(200)
Եվրոյի անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 5%-ով)	510	100
ՌԴ ռուբլու արժևորում 5%-ով (2020թ.՝ արժևորում 5%-ով)	65	587
ՌԴ ռուբլու անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 5%-ով)	(65)	(587)

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Ընկերությունը չի ենթարկվում իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդող ռիսկին, որն առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների հետևանքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ամփոփված է տոկոսադրույքների ռիսկերի ազդեցությունը Ընկերության վրա: Աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համախառն գումարները հաշվեկշռային արժեքով՝ դասակարգված ըստ պայմանագրային տոկոսների վերագնահատման կամ մարման ժամկետների՝ կախված, թե նշվածներից որն է տեղի ունենում ավելի վաղ:

Հազ. ՀՀ դրամ	6-12 ամիս	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի, 2021թ.		
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	542,162	542,162
Չուտ տոկոսային զգայունության բացը առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.	542,162	542,162
31 դեկտեմբերի, 2020թ.		
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	896,282	896,282
Չուտ տոկոսային զգայունության բացը առ 31 դեկտեմբերի, 2020թ.	896,282	896,282

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

21 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին, եթե այդ ամսաթվին տոկոսադրույքները 200 բազիսային կետով ցածր/ բարձր լինեին, իսկ մնացած բոլոր փոփոխականները՝ հաստատուն, ապա տարվա շահույթը կլիներ 17,926 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 33,987 հազ. ՀՀ դրամ) ավելի բարձր/ցածր՝ հիմնականում փոփոխական տոկոսային պարտավորությունների գծով ավելի ցածր/ բարձր տոկոսային ծախսերի արդյունքում:

Ընկերությունը չունի պաշտոնական քաղաքականություն և ընթացակարգեր տոկոսադրույքների ռիսկերի կառավարման համար, քանի որ ղեկավարությունն այդ ռիսկը համարում է աննշան Ընկերության բիզնեսի համար:

Ընկերությունը վերահսկում է տոկոսադրույքները իր ֆինանսական գործիքների գծով: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված են արդյունավետ տոկոսադրույքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հիմնվելով առանցքային ղեկավար անձնակազմի կողմից ուսումնասիրված հաշվետվությունների վրա.

<i>Տարեկան % արտահայտությամբ</i>	2021թ.	2020թ.
Պարտավորություններ		
ՀՀ դրամով արտահայտված փոխառություններ	9-10.5	10-10.5

Այլ գնային ռիսկ. Ընկերությունը ենթարկված չէ բաժնեմասերի գնային փոփոխության ռիսկի:

Իրացվելիության ռիսկ. Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ կազմակերպությունը կարող է ունենալ դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների կատարման ժամանակ:

Ընկերությունը ունի ամենօրյա հիմունքով իր հասանելիք դրամական միջոցների հասանելիության անհրաժեշտություն: Իրացվելիության ռիսկը կառավարում է Ընկերության ղեկավարությունը: Ղեկավարությունը վերահսկում է Ընկերության դրամական միջոցների հոսքերի ամսական շարժի կանխատեսումները:

Ընկերությունը ձգտում է պահպանել կայուն ֆինանսավորման հիմքեր, որը հիմնականում բաղկացած է փոխառություններից և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերից: Ընկերությունը միջոցները ներդնում է իրացվելի ակտիվների դիվերսիֆիկացված պորտֆելներում, որպեսզի կարողանա արագ և սահուն արձագանքել իրացվելիության չնախատեսված պահանջներին: Ընկերության իրացվելիության պորտֆելը ներառում է դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, տես ծանոթագրություն 10: Ղեկավարության գնահատմամբ, իրացվելիության պորտֆելի դրամական միջոցները և բանկային ավանդները կարող են վերածվել կանխիկի մեկ օրվա ընթացքում՝ իրացվելիության չնախատեսված պահանջները բավարարելու համար:

Իրացվելիության դիրքը վերահսկվում է, և ղեկավարությունը իրականացնում է իրացվելիության սթրեսի կանոնավոր ստուգում տարբեր սցենարներով՝ հաշվի առնելով շուկայական նորմալ և ավելի խիստ պայմաններ:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտավորությունները՝ իրենց պայմանագրային մնացորդային մարման ժամկետներով: Մարման ժամկետների աղյուսակում ներկայացված գումարները պայմանագրային չգերչված դրամական միջոցների հոսքեր են, ներառյալ համախառն վարկային պարտավորությունները և տոկոսավճարները: Նման չգերչված դրամական միջոցների հոսքերը տարբերվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներառված գումարից, քանի որ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը հիմնված է զեղչված դրամական հոսքերի վրա:

Այն դեպքերում, երբ վճարվող գումարը ֆիքսված չէ, աղյուսակում նշված արժեքը որոշվում է՝ ելնելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմաններից: Արտարժույթով վճարները փոխարկվում են՝ օգտագործելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ սփոթ փոխարժեքը:

«Յեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

21 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	12 ամսից 5 տարի	Ընդամենը
Պարտավորություններ				
Փոխառություններ (Ծանոթագրություն 12)	4,146	581,253	-	585,399
Վարձակալական պարտավորություններ	-	1,813	30,107	31,920
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 13)	327,265	-	-	327,265
Այլ ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 13)	46,367	-	-	46,367
Ընդամենը ապագա վճարներ, ներառյալ ապագա մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարներ	377,778	583,066	30,107	990,951

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Մինչև 3 ամիս	3-12 ամիս	Ընդամենը
Պարտավորություններ			
Փոխառություններ (Ծանոթագրություն 12)	-	975,703	975,703
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 13)	28,663	-	28,663
Այլ ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 13)	82,068	-	82,068
Ընդամենը ապագա վճարներ, ներառյալ ապագա մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարներ	110,731	975,703	1,086,434

22 Կապիտալի կառավարում

Կապիտալի կառավարման առումով Ընկերության խնդիրն է՝ ապահովել Ընկերության անընդհատության հիմունքով գործելու կարողությունը, միևնույն ժամանակ բաժնետերերի համար ապահովել եկամտաբերության ընդունելի մակարդակ, հաշվի առնելով այլ գործընկերների շահերը և պահպանելով կապիտալի գծով ծախսերը նվազագույնի հասցնելու համար օպտիմալ կապիտալի կառուցվածք: Կապիտալ կառուցվածքը պահպանելու և կարգավորելու համար Ընկերությունը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելից շահաբաժինների չափերը, բաժնետերերին վերադարձվող կապիտալը, ինչպես նաև թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու նպատակով: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից տնօրինվող կապիտալի չափը կազմել է 3,087,883 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 2,455,727 հազ. ՀՀ դրամ):

23 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

Իրական արժեքը այն գումարն է, որով ֆինանսական գործիքը կարող է փոխանակվել պատրաստակամ կողմերի միջև բնական գործարքի ընթացքում, բացառությամբ հարկադիր վաճառքի կամ լուծարման դեպքերի, և այն լավագույնս արտացոլվում է ակտիվ շուկայում գնանշված գնով:

Ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքը որոշվել է Ընկերության կողմից՝ առկա շուկայական տեղեկատվության և գնահատման համապատասխան մեթոդաբանության օգտագործմամբ: Այնուամենայնիվ, գնահատման իրական արժեքը որոշելու համար շուկայական տվյալների մեկնաբանման համար անհրաժեշտ է դատողության կիրառում: Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է դրսևորել զարգացող շուկային բնորոշ առանձնահատկություններ, իսկ տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաներում գործունեության ծավալները:

Շուկայական գնանշումները կարող են արդիական չլինել կամ արտացոլել սթրեսային պայմաններում կատարված վաճառքի գործարքները և, հետևաբար, չներկայացնել ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը: Դեկավարությունն օգտագործել է առկա ողջ շուկայական տեղեկատվությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը գնահատելու համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները էականորեն չեն տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքներից:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող դեբիտորական պարտքեր. Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է ապագայում ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի զեղչման մոդելի վրա, կիրառելով ընթացիկ տոկոսադրույքները նմանատիպ պարտքային ռիսկ և նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր գործիքների նկատմամբ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պարտավորություններ. Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը գնահատվել է՝ հիմնվելով ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա, որոնք զեղչվել են համանման պարտքային ռիսկ և մարման մնացորդային ժամկետ ունեցող նոր գործիքների համար գործող ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

24 Ֆինանսական գործիքների ներկայացումն ըստ չափման կատեգորիաների

Ընկերությունը, ՖՀՄՍ 9-ի «Ֆինանսական գործիքներ» համաձայն, դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ հետևյալ կատեգորիաների. (ա) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, (բ) այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և (գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ունեն երկու ենթակատեգորիա. (i) ակտիվներ, որոնք պարտադիր չափվում են ԻԱԾՎՄ- ով, և (ii) ակտիվներ, որոնք սահմանված են որպես այդպիսին սկզբնական ճանաչման պահին կամ դրանից հետո:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն այս չափման կատեգորիաներով 31 դեկտեմբերի 2021թ. դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ. ԱԱ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Ծանոթագրություն 10)	
- Ցպահանջ հաշիվներ բանկում	113,180
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 9)	
- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր, զուտ	907,260
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,020,440

«Յեպելին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

24 Ֆինանսական գործիքների ներկայացումն ըստ չափման կատեգորիաների (շարունակություն)

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն այս չափման կատեգորիաներով 31 դեկտեմբերի, 2020թ. դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2020թ. AC
ԱԿՑԻՎՆԵՐ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Ծանոթագրություն 10)	
- Յպահանջ հաշիվներ բանկում	3,189
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 9)	
- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր, զուտ	720,385
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	723,574

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

25 Փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդներ և գործարքներ

Կողմերը սովորաբար համարվում են փոխկապակցված, եթե դրանք գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության տակ կամ եթե կողմերից մեկն ունի կարողություն վերահսկելու մյուս կողմին կամ կարող է ունենալ նշանակալի ազդեցություն կամ համատեղ վերահսկողություն մեկ այլ կողմի նկատմամբ՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական կառուցվածքի վրա:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդները հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ամսիջական մայր ընկերություն	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	59,409	2,476
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	88,575

31 դեկտեմբերի 2021թ. ավարտված տարվա համար փոխկապակցված կողմերի գծով եկամուտների և ծախսերի հոդվածները հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ամսիջական մայր ընկերություն	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ
Ապրանքների ձեռքբերում	6,330,378	773,571
Ապրանքների վաճառք և ծառայությունների մատուցում	1,404,198	251,223
Շահաբաժինների վճարում, հարկերից զուտ	884,010	-
Ստացված ծառայություններ	3,792	74,168

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդները հետևյալն են.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ամսիջական մայր ընկերություն	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	-	8,046

31 դեկտեմբերի 2020թ. ավարտված տարվա համար փոխկապակցված կողմերի գծով եկամուտների և ծախսերի հոդվածները հետևյալն են.

«Յեպեյին Արմենիա» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի, 2021թ.

25 Փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդներ և գործարքներ (շարունակություն)

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Մնախանձի մայր ընկերություն	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ
Ապրանքների ձեռքբերում	4,950,048	316,601
Ապրանքների վաճառք և ծառայությունների մատուցում	2,487,824	231,590
Շահաբաժինների վճարում, հարկերից զուտ	357,360	-
Ստացված ծառայություններ	2,024	48,563

Առանցքային ղեկավար անձնակազմի հատուցումները ներկայացված են ստորև: Առանցքային ղեկավար անձնակազմը ներառում է գլխավոր տնօրենին, ֆինանսական տնօրենին և առաջնային ապրանքների վաճառքի գծով տնօրենին:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.		2020թ.	
	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորություն	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորություն
<i>Կարճաժամկետ հատուցումներ</i>				
- Աշխատավարձ	63,131	3,349	76,491	3,918
- Կարճաժամկետ պարգևավճարներ	74,859	31,290	60,891	29,000
Ընդամենը	137,990	34,639	137,382	32,918

Կենսաթոշակային հատուցումների պլանները ներառված են վերը նշված ծախսերի կազմում 2,625 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2021թ.՝ 1,836 հազ. ՀՀ դրամ): Կարճաժամկետ պարգևավճարները ամբողջությամբ դառնում են վճարման ենթակա այն ժամանակաշրջանի ավարտից հետո, որում ղեկավարությունը մատուցել է համապատասխան ծառայությունները:

26 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2022թ. մարտի 9-ին Ընկերության միակ մասնակիցը հաստատել է Ընկերության զուտ շահույթի բաշխումը՝ 1,562,693 հազ. ՀՀ դրամի չափով: